

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕๔

(สมัยสามัญ สมัยที่สอง)

วันเสาร์ที่ ๒๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๕๔ ถึง ครั้งที่ ๖๕ (สมัยสามัญ สมัยที่สอง) เล่ม ๔ พ.ศ. ๒๕๖๖

สารบัญ

ครั้งที่ ๕๔/๒๕๖๗ (ตามัญ)

๑. เรื่อง ร่าง พระราชบัญญัติ ให้ ใช้ บท บัญญัติ
บรรพ ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพา
ณิชย และร่างประมวลกฎหมายแพ่ง และ
พาณิชย์บรรพ ๕ พิจารณาครั้งที่ ๓ ๓๒๖๗-๓๒๖๘
๒. เรื่องร่างประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
บรรพ ๖ (ต่อ) ๓๒๐๗-๓๒๓๕
๓. เรื่อง ร่าง พระราชบัญญัติ ให้ ใช้ บท บัญญัติ
บรรพ ๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพา
ณิชย และ ร่าง ประมวลกฎหมายแพ่ง และ
พาณิชย์บรรพ ๖ พิจารณาครั้งที่ ๓ ๓๒๖๕-๓๒๓๖

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๕๔/๒๔๗๗ (สามัญ) สมัยที่ ๒
(ประชุมวิสามัญ)

วันเสาร์ที่ ๒๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๒๐.๓๕ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๕๔ ท่าน นับว่าเป็นองค์ประชุมแล้ว ต่อจากนั้นไปขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพช. แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งได้ตั้งให้กรรมาธิการไปจัดการร่างมาใหม่ สำหรับที่จะเพิ่มเติมต่อจากมาตรา ๕ ไป บัดนี้กรรมาธิการได้จัดการร่างส่งมาให้แล้ว เพราะฉะนั้นก็ขอให้พิจารณาต่อไป คือมาตรา ๕ กับมาตรา ๖

นายแะ อัจฉกษณ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าววา ความที่ท่านกรรมาธิการ ได้แก้ไขมาตรา ๕ มาแล้วนั้น มีข้อที่ระคายใจข้าพเจ้า อยู่เล็กน้อย คือมาตรา ๕ ที่บอกข้างหน้า ว่าบทบัญญัตินี้ดูเหมือนว่าในตอนต้นเคยใช้คำว่า “บัญญัติ” มาตรานี้ใช้คำว่า “บทบัญญัติ” ด้วย ทำให้สงสัย.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ท่านส่งด้ายคอนโหล

นายเช วัฒนอักษร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวอ้าง
ที่มีคำว่า บท

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง คำว่า “บท” นั้นเรา
ได้เค็มแล้วไม่ใช่หรือ มีแต่ “บท” ได้เค็มทุกมาตรา

นายแทน วิเศษสมบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี กล่าวอ้าง
ข้าพเจ้าขอถามกรรมการว่ามาตรา ๕ นี้จะมีความ กระทบกระเทือนถึง
มาตรา ๕ ด้วยหรือเปล่า

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ กรรมการ กล่าวอ้าง โปรดถามใหม่

นายแทน วิเศษสมบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี กล่าวอ้าง
คือมาตรา ๕ นี้บทบัญญัติได้ว่าไม่กระทบกระเทือนถึง ๑. การตั้งมรดซึ่ง
ได้มีอยู่ก่อนวันใช้ประมวลกฎหมายบรรพชนนี้ คือในมาตรา ๕ ยกเว้น
ในบริเวณ ๗ หัวเมือง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงมีความข้องใจว่ามาตรา
นี้จะกระทบกระเทือนมาตรา ๕ หรือไม่

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ กรรมการ กล่าวอ้าง ไม่กระทบกระ-
เทือน เพราะว่าบทบัญญัติแห่งมาตรา ๕ เราได้ยกเว้นไว้ โดยเฉพาะ
แล้ว มาตรา ๕ นี้เป็นอีกบัญญัติหนึ่งหาได้กระทบกระเทือนถึงไม่

นายแทน วิเศษสมบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี กล่าวอ้าง
ไม่กระทบกระเทือนก็ไม่ข้องใจ

ขุนพิเคราะห์หัดดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวอ้าง ในมาตรา

๕ บทบัญญัติแห่งบรรพชนไม่กระทบกระทั่งจนถึง ๓. การสมรสซึ่งได้มี
อยู่ก่อนใช้ประมวลกฎหมายนี้ก็ดี ดั้มพันธุในครอบครัวอันเกิดแต่การ
สมรสก็ดี ขอนมได้บัญญัติถึงภริยาตลอด ที่นครนี้มาตุมาตรา ๖
มาตรา ๖ ซึ่งความดั้มพันธุก็ดัดต่อกัน มาตรา ๖ ภริยาตลอดก่อนใช้ประ-
มวลกฎหมายนี้อาจพิสูจน์ได้ โดยบันทึกในทะเบียนตามแบบที่กำหนดไว้
ในดั้มพันธุของเรากฎหมายลักษณะฉัวเมียมิได้กำหนดให้ว่าจะต้อง
จดทะเบียน เพราะเหตุฉะนั้นจึงบอกว่า มาตรา ๖ ฐานะของภริยา
ตลอด.....

ทำการแทนประชาชนสภาฯ ถัดว่า ขอให้พิจารณามาตรา ๕
เดี่ยก่อน จะยุ่ง เมื่อมาตรา ๕ ไม่มีปัญหาแต่ก็พิจารณามาตรา ๖ ก็ดัง
รูปเพราะหัดก็ ผู้เห็นราษฎรจังหวัดสุพรรณ ถัดว่า คือมาตรา
๕ นายเจ้าอยากให้ ใจใจ ที่เดียวว่า " การสมรสซึ่งได้ มีอยู่ก่อน"
... คืออนุมาตรา ๓ ของมาตรา ๕ " การสมรสซึ่งได้ มีอยู่ก่อนอันใช้
กฎหมายนี้ ดั้มพันธุ ในครอบครัวอันเกิดแต่การ สมรสนั้นก็" ถ้า
พูดถึงแต่อดีต และมีได้จดทะเบียนก็ดี นายเจ้าอยากให้เป็นอย่าง
นี้ เพราะจะผูกมัดลักษณะฉัวเมีย คืออยากจะให้เข้ากฎหมายลักษณะ
เบ็ดเตล็ดมี ๓๓๓ คือลักษณะฉัวเมียของเรา ที่บัญญัติไว้ว่าใน
ดั้มพันธุฉัวเมียมิได้จดทะเบียน แล้วในกฎหมายทุกอันนั้นก็บัญญัติ
ไว้ว่าผู้ ทมฉัวเมียบอกหรือหลังก็ให้ ไปจดทะเบียนกันทั้ง ดัน โดยกฎ
ก็ของ เพราะฉะนั้นเมื่อพูดถึงลักษณะของมาตรา ๕ แล้ว ความดั้ม-

พื้นที่ระหว่างผืนเมฆที่ไม่ได้จกตะเบียน แต่ถ้ามารู้กิริยาหอดวงใน
 มาตรา ๖ แล้วจะเสียสิทธิไป เสียสิทธิในความชอบธรรม ซึ่งกฎ
 หมายเดิมของเราว่ากิริยาพระราชทาน กิริยาหอดวง อนุกิริยา แล้ว
 ก็ทาดกิริยา มันมีลักษณะกิริยาถึง ๓, ๔, ๕ กิริยา แต่ก็มีสิทธิ
 เดียวกันที่จะได้รับส่วนแบ่งปันส่วนมฤตกหรือสินทรัพย์เหมือนกัน เพราะ
 เหตุฉะนั้นลักษณะของมาตรา ๕ อนุมาตรา ๑ นั้นท่านกรมการไปเอา
 ข้อไหนมาบัญญัติ ไม่ได้ถึงประเพณีของเราเลย หรือประเพณี
 ของเราซึ่งมีกฎหมายด้วยบัญญัติไว้แล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอ
 แปรญัติคำว่า " อันเกิดแต่การ ตมรดกก็ดี หรือก่อนใช้กฎหมายนี้ก็ดี "

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา กล่าว ว่า
 มาตรา ๕ ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับกรมการซึ่งได้กระทำมาโดยเหตุว่า ทงน
 คือในกฎหมายนี้ก็ได้ความ ไม่น่าจะสงสัย ก็หมายความว่ากิริยา
 หอดวงให้จกตะเบียนเท่านั้นเอง ไม่น่าจะสงสัยอะไรเลย จึงข้าพเจ้า
 ขอตั้งมติว่าควรมีใจหรือให้เกิดความที่สมมุติกัน

นายมนูญ บริสุทธิ รมรอง

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครบุรี กล่าว ว่า
 ในมาตรา ๕ ข้อที่เรากล่าวจะสงสัยอยู่บ้าง

ทำกรแทนประธานสภาฯ กล่าว ว่า ท่านจะคิดกันอย่างไรเพื่อ
 มติหรือ มีผู้ขอตั้งมติและมีผู้รับรองถูกต้องแล้ว

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครบุรี กล่าว ว่า

เพื่อให้ประมวลกฎหมายของเราจริงจัง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอ
ให้มีคอกฎไป

นายแทน อิศรเสนา ณ อยุธยา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ถ้าอย่างนั้นข้าพเจ้าจะให้
ลงมติเสียก่อนว่าควรจะมีคอกฎไป ท่านผู้ใดเห็นว่าตามที่
ผู้ขอแปรญัตติมาควรจะมีคอกฎไป โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือ ๘ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะมี
คอกฎไป โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือ ๒๖ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ เป็นอันว่าให้ มีคอกฎไป
ขอให้ท่านเสนอขอแปรญัตติขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวคือ ข้าพเจ้า
จะขอเสนอแปรญัตติในข้อนี้คือ “การล้มล้างซึ่งได้มีอยู่ก่อนอันใช้
ประมวลกฎหมายบรรพชนก็ดี สัมพันธ ในครอบครัวอันเกิดแต่การ
ล้มล้างก็ดี หรือภริยาหลวงก็ดี” ข้าพเจ้าอยากให้เป็นอย่างนี้ คือ
ข้าพเจ้า... คำคือภักดี ภริยาหลวงก็ดี ข้าพเจ้าขอแปรญัตติว่า
“ภริยาหลวงก็ดี” “อนุภริยาภักดี”

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ เคยได้ยิน ท่านพูดอย่างมีอริ-
บายด้วยดี จะแปรอย่างไรก็แปร อย่างมีอธิบายลงไปด้วย เพราะ

ฉันทักก็ไม่ว่าอะไรเป็นอธิบายอะไรเป็นแปรรูปคดี จะแปรอย่างไรก็
อำมาตย์ให้ซัก

ร.๒. รุ่งเรืองวิระยุทธ ก่ด่าว่า เมื่อ^{๕๕}กันไม่มีใครรับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ ก่ด่าว่า ผู้ขอแปรรูปคดีขอแปรคือ
ท้ายในมาตรา ๕ อนุมาตรา ๑ คือท้ายว่า “ภริยาหวดงกดี อนุภริยา
กดี” ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้มถอยคำคังทมิผู้ขอแปรรูปคดีมาโปรด
ยกมอชน

มีดมาชกยกมอ ๑ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ ก่ด่าว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรจะ
ได้มถอยคำตามทมิผู้ขอแปรรูปคดีมา โปรดยกมอชน

มีดมาชกยกมอ ๑๕ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ ก่ด่าว่า เป็นอนันว่าไม่เดิม

นายทองอยู่ พุ่มพัตน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ก่ด่าว่า
ข้าพเจ้าจะขอคัดงกับกรรมวิธีการในบรรพตท ๑ ของอนุมาตรา ๑
คำว่ “นนักดี” ถ้าเราจะให้ชดเจนจริง ๆ แล้ว จะแก้เป็น “น
กดี” ก็ก่ดว่า เพราะทำให้ตั้งตั้งว่ “ดัมพันธ์ในครอบครัวอันเกิดแต่
ดมรสกดี” นั้นอาจทำให้ตั้งตั้ง ถ้าเราจะกำหนดให้แน่นอนลงไปจะดี
ก่ดว่า ถ้าท่านกรรมวิธีการจะอ่านกดับทงนลงไปแล้ว คำ “น
น” ไม่ตายตัว ถ้า “น” แล้วตายตัวมากกว่า ซึ่งได้มีอยู่ก่อนวันใช้
ประมวลกฎหมายนนักดี ชดกดีเคยอ

นายของอินทรี ภริพัฒน์ กรรมการ กล่าวว่่า ทั้งมาชิกขอ
ตกลงน้ันกรรมการก็รู้สึกเห็นใจ แต่ทว่าถ้าจะให้เห็นดีแล้วก็
จะเป็นว่า น้ัน ๆ ก็กัว่า และกรรมการขอแก้กั้อยคำด้วย คือใน
อนุมาตรา ๑ น้ัน คำว่่า “ กั ” ทั้งสองแห่งขอคัออก และในบรร
บทที่ ๒ เมื่อคัคำว่่า “ กั ” แล้ว ขอให้ใช้คำว่่า “ และทั้ง ”
แทน อ่านว่่า “ การด้่มรดซึ่งได้ มีอยู่ก่อนวันใช้ประมวลกฎหมาย
บรรพชน และทั้งด้่มพัน ในครอบครัวอันเกิดแต่การด้่มรดน้ัน ๆ ”

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ถ้าไม่มีผู้ใดคัค้านจะได้
กัว่าที่ประชุมตกลงตามกักรรมการขอแก้กั

ธนพิเศวระห้คคิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวว่่า ในมาตรา
๕ อนุมาตรา ๒ ข้ापเจ้ามีความเด็ยใจอยู่ คือการใช้อำนาจในการ
ปกครอง การอนุญาต การรับบุตรบุญธรรม ซึ่งมีอยู่ก่อนใช้ประมวล
กฎหมายบรรพชนกั หรือด้่มพันและหน้ันเกิดแต่การน้ัน ๆ กั คำว่่า
“ กั ” ให้ข้ापออก ข้ापเจ้าก็ข้ापออกแล้ว ท้ันข้ापเจ้าก็ยงด้ย
เพราะคัด้วยตามกฎหมายแพ่งพาณิชย์.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ประเด็ย ๆ น้ันท่านแก้
คั กักรรมการขอแก้กัน้ันแก้ ในอนุมาตรา ๑ ต่างหาก ไม่ใช่ใน
อนุมาตรา ๒

ธนพิเศวระห้คคิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวว่่า ตรี

ข้าพเจ้าก็แก้ได้ อนุมาตรา ๒ การใช้อำนาจปกครอง ความปกครอง การอนุญาต การรับบุตรบุญธรรม ซึ่งมีอยู่ก่อนวันใช้ประมวลกฎหมายบรรพณคดี หรือตั้งและหนีอันเกิดแต่การนั้น ๆ ก็ดี ข้าพเจ้าเห็นว่า ความปกครองการอนุญาตการรับบุตรบุญธรรม ข้าพเจ้าเห็นว่าท่านกรรมาธิการได้ประโยชน์จากกฎหมายอันสำคัญ คือตั้งด้วยเหตุใด ก็ตั้งตามกฎหมายแห่งพาณิชย์เราบอกดู ผู้ปกครอง ผู้ปกครองนี้จะหมายความว่าถึงไหนก็ไม่รู้ แต่แห่งพาณิชย์บรรพ ๑, ๒, ๓, ๔, ก็ได้อธิบายไว้แล้วว่าอำนาจการปกครอง คือความปกครอง แลแต่การอนุญาตการพิทักษ์ หนีมาใช้แต่การอนุญาตอย่างเดียว การพิทักษ์ทำไม่ไม่มี การอนุญาตการพิทักษ์ การพิทักษ์ไม่มี ไปการรับบุตรบุญธรรมทีเดียว หนีทำไม่แห่งพาณิชย์บรรพ ๑, ๒ ทำไม่ มีทำไม่จึงไม่มีการอนุญาตไม่มี มีที่ไหนเล่า อ้อ คือข้าพเจ้าเข้าใจผิดไป คือการพิทักษ์ไม่มี เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะขอความกรุณากรรมาธิการว่า ถ้าท่านเดิมลงไปว่า "การพิทักษ์" เดิมลงไป "การอนุญาต การพิทักษ์ การรับบุตรบุญธรรม" ให้ตรงตามแห่งพาณิชย์บรรพ ๑, ๒ จะได้หรือไม่ เพราะด้วยเหตุมันขาด คือขาดประโยชน์เป็นการสำคัญ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอแปรญัตติให้เติมการพิทักษ์ลง เพื่อให้ถูกต้องตามบรรพ ๑, ๒

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ กรรมาธิการ กล่าวว่ อนุมาตรา ๒ ที่เราใช้ แต่การใช้อำนาจปกครอง ความปกครอง การอนุญาต

บรรพ ๑ ในถ้อยคำพระนิพนธ์ซึ่งแต่งงานก่อน บุตรเราก็ดี ถ้าไร้ความพิทกษ ความอนุบาลแล้วจะเอาอย่างไร กฎหมายมาครวญไม่มีความพิทกษเลย ถ้าไม่อย่างนั้นกฎหมายที่ออกก็ไม่דםบรรณเท่านั้นเอง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ กรรมการกิจการ กล่าวว่่า ชาวเจ้าจำได้ว่าที่ผูกเมื่อก่อนชดชดงกับกรรมการ เมื่อกรรมการไม่ยอมแล้วก็ไม่ผิดหรืออภิปราย ถ้าท่านข้องใจในกรที่จะเติมให้เต็มคำ “พิทกษ” ดังอีก ซึ่งเป็นแปรรูปคดีแล้วให้มีผู้รับรองโดยถูกต้องเสียก่อนจึงอภิปราย จึงจะชอบด้วยวิธีการ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ท่านจะขอแปรรูปคดีหรือไม่ได้ คงลงกรรมการขอไม่ยอมแล้ว

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวว่่า คือข้าพเจ้าเองก็ไม่อยากคัดค้านกับกรรมการ.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า เขาจะขอพูดเป็นคำสั้นๆ ว่าพี่ข้าพเจ้าก่อน ท่านชดชดงแล้วกรรมการไม่ยอมเติมให้แล้ว ท่านจะยืนยันขอให้เป็นแปรรูปคดีหรือไม่

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวว่่า ถ้าไม่ยอม ข้าพเจ้าขอแปรรูปคดีให้เต็ม “ผู้พิทกษ” ดังไป

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า เราได้ตกลงกันแล้วสำหรับในข้อที่กรรมการได้ ไปแก้ไขมาใหม่แล้ว สมาชิกมีสิทธิจะแปรรูปคดีได้

หอดองธนศิริบริษัท ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวหาว่า ขอ
ให้ลงมติ

นายเกริ่น แสงโกศิก รับผิดชอบ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหาว่า สำหรับอนุมาตรา ๕ นี้ มี
สมาชิกขอแปรญัตติเดิมคำว่า "ผู้พิทักษ์" ลงไปในระหว่างการอนุ
มาตรา ๕ กับการรับบุตรบุญธรรม ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเติมด้วยคำนี้ลงไป
ตามคำขอแปรญัตติ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๕ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหาว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควร
เติม โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑๖ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหาว่า เป็นอันว่าคำแปรญัตติของ
สมาชิกตกไป

นายทองอินทร์ ภูมิพัฒน์ กรรมการ กล่าวหาว่า กรรมการ
ขอตัดคำว่า "กัก" ในบรรทัดที่ ๓ ออกทั้งต้องแห่ง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหาว่า เมื่อไม่มีผู้ใดทักท้วงใน
มาตรา ๕ แล้ว ก็เป็นอันว่าผ่านไป มาตรา ๖

นายจิ่ง จรุงจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวหาว่า ข้าพเจ้า
เห็นว่ามาตรา ๖ ญัตติได้ กัดเหมือนไม่มีประโยชน์อะไร เพราะ
เหตุว่าประชาชนชาวสยามที่แต่งงานโดยไม่จดทะเบียนเกิน ๑๐๐%
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้ตัดออก

นายทองอินทร์ ภูมิพัฒน์ กรรมการสิทธิ กล่าวอ้าง กรรมการ
ชอศักดิ์คำว่า “ หดอง ” ในบรรพที่ ๑ ออกเสียก่อน ก่อนที่จะประก
ษาต่อไป คงอ่านแต่เพียงว่า “ ฐานะของภริยาก่อนใช้ประมวลกฎ
หมายนี้ ๑๓๑ ”

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวอ้าง ในมาตรา
๖ นี้ ฐานะของภริยาซึ่งท่านตั้งมาชิกชอศักดิ์ “ ภริยาหดอง ” ออกก็ค
กรนั้นจะอ่าน เวลาเราจะอ่าน อ่านได้ว่า มาตรา ๖ ฐานะของภริยา
ก่อนใช้ประมวลกฎหมายนี้ บรรพนี้ อาจพิสูจน์ได้ โดยบันทึกใน
ทะเบียนตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ ถ้าพูดถึงลักษณะนี้แล้ว ก็อาจ
เดี่ยหาย คือความกฎหมายลักษณะนี้เมื่อมีบุคคลทุกคน เวลานั้นเจ้า
ชอยากจะยกตัวอย่างได้ เช่นท่านเจ้าคุณ ๆ ทั้งหลายมีอาจมีเมียหดอง
เมียพระราชทาน เมียหดอง อนุภริยา ทาตภริยา อาจมีถึงลักษณะ
& ภริยาเวदान์ อาจรับสินสมรสหรือสินบริคนกันได้ เพราะเหตุ
ฉะนั้นเมื่อเรามาใช้ประมวลบรรพนี้อาจพิสูจน์ได้ โดยบันทึกในทะเบียน
ตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ ตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ กฎ
หมายแห่งกัในบรรพ ๕ และบรรพ ๖ เท่านั้นเองให้จกทะเบียน ที่นพอก
เหล่านี้หาได้จกทะเบียนกันไม่ ถ้าจะมาหย่ากันในตำวนั้น ที่สิน
สมรสหรือสินเดิมเราจะได้หรือไม่ นี่ท่านก็อาจบัญญัติผิดตกใน
ศีลธรรมอันดีของประเทศสยาม ในชั้นเจ้าเห็น อย่างยิ่งทีเดียว
เพราะฉะนั้นควรบัญญัติได้อย่างนี้ เจ้าเจ้าขอแปรญัตติ อาจพิสูจน์

โต โดยบันทึก นี้คำว่าบันทึก ถ้ามีอาจทำให้ภริยาว่า เอ็งเป็นภริยา
พระราชทาน เอ็งเป็นภริยาหลวง เอ็งเป็นทาสภริยา เอ็งเป็นอนุภริยา
นี่คำอาจพิสดาร โต ไม่ต้องไปบอกได้ว่าตามแบบที่กฎหมายกำหนดได้
เพราะแต่ก่อนกฎหมายไม่ได้บอกเลยจะให้ ไปจดทะเบียน ถ้าไม่จึงมา
ใช้แบบนี้ เพราะเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอแปรญัตติว่า อาจพิสดาร
โต โดยบันทึกตามแบบที่ดำทำได้ก่อนใช้กฎหมายนี้ อย่างนั้นก็เช่น
ของดี

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เดียวกับคน ท่านผู้แปร
ญัตติขอให้คัดออก ยังคงยืนยันความเห็นอยู่หรือ

นายจิ่ง จริงจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ กล่าววา อยาก
จะใคร่ขอรับคำอธิบายจากกรรมาธิการหน่อย

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ กรรมาธิการ กล่าววา การที่เรา
บัญญัติมาตรา ๗๗ ก็เพื่อจะแสดงฐานะของภริยาซึ่งก่อนวันใช้ประ-
มวลกฎหมายนี้เราจะมีภริยาอยู่ในหลายฐานะ เช่น ภริยาหลวง ภริยา
น้อย เป็นต้น ฉะนั้นการที่เราบัญญัติมาตรา ๗๗ นี้ก็เพื่อจะแสดงฐานะ
ของภริยาว่าผู้ใดเป็นภริยาหลวงภริยาน้อยอย่างไร แต่การที่เราจะ
พิสดาร ได้เช่นนี้เราจะต้องพิสดาร โดยบันทึกในทะเบียนตามแบบกฏ-
หมายที่กำหนดไว้ คำว่า แบบกฎหมายที่กำหนดไว้ ได้ทำให้ผู้มั่งคั่ง
ผู้หนึ่งยังไปมากมาย คำว่ากฎหมายในที่นี้ไม่ได้หมายถึงพระราชบัญญัติ
หรือประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ ๗ นี้ แต่เราหมาย

ถึงพระราชบัญญัติอีกฉบับหนึ่งซึ่งจะได้ ออกภายหลัง คือ พระราช
 บัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว ซึ่งในครั้งหนึ่งเราได้เคยออก
 พระราชบัญญัติกันแล้ว แต่ได้ให้แก้ไขไว้ชั่วคราว แต่เมื่อประมวล
 กฎหมายแห่งบรรพ ๕ นี้จะได้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไปแล้ว พระ
 ราชบัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัวซึ่งเราจะได้ออกตามมานั้นจะ
 ได้ระบุงการจดทะเบียนไว้ โดยชัดเจน ทั้งนี้มาตรา ๕ ได้บัญญัติไว้
 มิให้กระทบกระเทือนถึง การสมรสที่มีอยู่ก่อนวันใช้ประมวลกฎหมาย
 เพราะฉะนั้นก็ไม่กระทบกระเทือนถึงบรรดาชายที่มีภริยาได้หย่าคน การ
 ที่เราจะแสดงฐานะของภริยาว่าผู้ใดมีฐานะเป็นภริยาหลวงหรืออื่นชย
 นั้น เราจะต้องพิสูจน์ได้ โดยบันทึกและทะเบียนที่กฎหมายว่าด้วยการ
 จดทะเบียนครอบครัวนั้นจะได้บัญญัติไว้ ออกอย่างหนึ่งต่างหาก แต่ถ้า
 เราไม่มีบัญญัติไว้ ในกรณีนี้อาจทำให้เข้าใจผิดไปในทำนองที่ว่าใคร
 เป็นภริยาหลวงหรือภริยาน้อย แต่บทบัญญัติในเรื่องจดทะเบียน
 ครอบครัวนั้นเข้าใจว่าถ้ามาตรา ๖ ได้บัญญัติไว้เช่นนั้น เราจะได้บัญญัติ
 ถึงแบบที่จะจดทะเบียนในกรณีที่ชายมีภริยาได้หย่าคนว่าควรจะ
 จดไปในแบบใด เพราะฉะนั้นฐานะของภริยาหนึ่ง ๆ จะแสดงได้ก็
 โดยจดตามแบบที่จะได้มี จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีมาตรา ๖ นี้ไว้ เพื่อ
 แสดงสิทธิของภริยาคนหนึ่ง ๆ ซึ่งชายนั้นหย่าคน

นายจ้ง จริงจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ กล่าวถาม ขอลอน
 ทำการแทน ประธานสภาฯ กล่าวถาม ท่านจะขอแปรญัตติว่า
 ภาระไร

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวอ้าง ข้าพเจ้า
แปรอยู่แต่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ขอให้บอกอีกครึ่งหนึ่งจะได้
บอกที่ประชุมเขาว่าอะไร จะได้ทำให้หายสงสัยขึ้น

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวอ้าง ข้าพเจ้า
แปรอย่างนี้ คือมาตรวจฐานะของภริยาก่อนใช้ประมวลกฎหมาย
บรรพณี อาจพิสูจน์ได้ โดยบันทึกดำมีกำหนดไว้ นี้ก็จะถึงภริยา
หลวงและภริยาพระราชทานและอนุภริยาทาสภริยา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ท่านอธิบดีแปรแล้ว ข้ากับ
เรื่องเดิมอธิบดีแปรแล้ว

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวอ้าง ข้าพเจ้า
แปรอย่างนี้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ในมาตราผู้แปรปฏิบัติ
ตั้งได้บอกให้ที่ประชุมฟังแล้ว ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะให้มาตราเป็น
ไปตามที่ผู้แปรปฏิบัติ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรแก้
ไร ให้มีความเป็นอย่างเดิม โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑๘ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า เป็นอันว่าไม่แก้

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่่า
ก่อนที่กระดงมดีว่่าจะใช้บทบัญญัตินี้เป็นกฎหมายได้หรือไม่นี้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ประเดี๋ยวก่อน ขอให้ผ่าน
มาตรา ๖ เสียก่อน

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่่า คือ
ขอขานข้าพเจ้าจะขอกราบเรียนต่อไปอีก คือขอขานจะขอให้ตกลงกับ
กรรมาธิการให้เป็ดย่นอย่างนี้ คือมาตรา ๕ มาไว้ เป็นมาตรา ๖ เสียที
เดี๋ยว คือมาตรา ๕ ซึ่งจะได้ยกเว้นบริเวณ ๘ หัวเมือง ให้มาอยู่ใต้
ให้มาอยู่ข้างท้ายที่เดี๋ยว กรรมาธิการจะเห็นด้วยหรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ขอให้พูดมาตรา ๖ เสีย
เดี๋ยวก่อน เดี๋ยวแล้วจึงค่อยพูดถึงเรื่องกดับมาตราอะไรกัน เพราะเหตุ
ว่่ามาตรา ๖ นี้ อาจจะมีหรือไม่ก็ได้

นายเนย สุจิตมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่่า
ในเรื่องมาตรา ๖ นี้ ข้าพเจ้ามีความสงสัยอยู่หลายอย่าง จะขอเรียนถาม
กรรมาธิการเดี๋ยวก่อน แต่ว่่าบางทีกรรมาธิการก็ระว่่าข้าพเจ้ามาเรียน
กฎหมายในสภาฯ ก็ได้ แต่ข้าพเจ้าไม่เรียน ข้าพเจ้าขอขานจะทว่่า
ความเข้าใจ คือถ้ามีกรรมาธิการได้มีมาก่อนใช้ประมวลกฎหมายบรรพ ๕ นี้
แต่ถ้าเขาไม่จดทะเบียนตามมาตรา ๖ นี้ เขาจะคงเป็นถ้ามีกรรมาโดย
ตั้งมูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่ นขอหนึ่ง ทข้าพเจ้าขอถาม

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ กรรมการกร กล่าวว่่า นั้นเป็นข้อ
 ความในพระราชบัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัวซึ่งเราจะออก
 ภายหลังจากนโยบายของสภาฯ นั้นจะเป็นไปในทำนองว่าถ้ามีภริยาที่แต่ง
 อยู่นั้นก่อนวันใช้ประมวลกฎหมายนั้นจะให้ ไปจดทะเบียนทั้งหมดหรือ
 ไม่ แต่ตามความคิดข้าพเจ้าและพระราชบัญญัติเดิมได้กล่าวมาแล้ว
 นั้นหาได้บังคับไม่ คงจะบัญญัติไปในทำนองที่ว่าใครจะไปจดทะเบียน
 ก็ได้ แต่นั้นเป็นนโยบายของสภาฯ นี้ ซึ่งมีพระราชบัญญัติว่าด้วย
 การจดทะเบียนครอบครัวนั้น ออกมา เพราะก็อาจมีสิทธิแปรญัตติได้
 ตามนโยบายของสภาฯ

นายเนย สุจิตมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่่า
 อีกข้อหนึ่ง ถ้าหากว่าสามีภริยานั้นไปจดทะเบียนตามความในมาตรา
 ๖ นั้นแล้ว ในลักษณะที่ระหย่ากันต่อไปก็ดี หรือลักษณะในกรณีที่จะ
 แบ่งปันในระหว่างครอบครัวก็ดี จะต้องดำเนินการตามบรรพฯ นั้น หรือ
 อย่างไร

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ กรรมการกร กล่าวว่่า ให้ดูบทบัญญัติ
 มาตรา ๕ ที่ว่า “บทบัญญัติแห่งบรรพฯ ไม่กระทบกระเทือนถึงการ
 สิ้นสุดซึ่งมีอยู่ก่อนใช้ประมวลกฎหมายนี้ และทั้งสัมพันธ์ในครอบครัว
 อันเกิดแต่การสิ้นสุดนั้นๆ” เพราะฉะนั้นเมื่อบทบัญญัติได้บอกไว้ชัด
 เจนว่าบทบัญญัติไม่กระทบกระเทือนถึงการสิ้นสุดที่มีอยู่ก่อนแล้ว ก็หา
 จำเป็นจะต้องเข้าใจไปว่ากรณีผู้ตั้งต้นนั้นจะต้องบังคับไปในทำนองใด

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวอ้าง โฉมบรรพ
๕ น ซึ่งท่านสมาชิกที่ยังข้องใจอยู่ได้เคยผ่านมาแล้ว คือบอกว่าการ
สมัคร.....

ทำ การ แทน ประธานสภาฯ กล่าวอ้าง เคียง ๆ ๆ ยัง ข้องใจ
หรือเปล่า

นายเนย สุจิตมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวอ้าง
ไม่ข้องใจแล้ว

ทำ การ แทน ประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ไม่ข้องใจแล้วก็ไม่ต้อง
อธิบาย เป็นอันว่ามาตรา ๖ ผ่านไป เพราะฉะนั้นการพิจารณาจะระ
ที่ ๒ สำหรับร่างพระราชบัญญัติ.....

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวอ้าง ซึ่ง
ราชเจ้าได้ทราบเวียนเมื่อก่อนว่าจะขอให้กรมการเรียงมาตราใหม่
คือเอามาตรา ๕ นั้น คือยกเว้นบริเวณ ๘ หัวเมืองมาได้ข้างหลัง คือ
ทั้งหมดคนราชเจ้าขอไม่ให้เกี่ยวกับบริเวณ ๘ หัวเมืองด้วย กรมการ
การจะตกลงหรือไม่

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ กรมการ การ กล่าวอ้าง กรมการการ
ตกลงแก่ตามที่ผู้เสนอ คือ มาตรา ๕ ขอ แก้ เป็น มาตรา ๕ มาตรา ๖
เป็น ๕ มาตรา ๕ เป็น ๖

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวอ้าง มาตรา ๕
ที่เราได้ลงมติไปแล้ว ท่านสมาชิกคนนั้นถึงถึงความเห็นพ้องด้วย ทัศน
จะกลับความไปอีกอย่างไร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง สมาชิกคนนั้นไม่ได้แก้
กรรมวิธีการแก้ไขขอเปลี่ยนแปลงฯ ไม่ได้แก้คดีอะไร

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณฯ กล่าวอ้าง คือท่าน
สมาชิกคนนั้นได้ ยื่นขออภิปรายบอกกล่าวมาตรา ๕ นั้นที่คณะกรรมวิธีการ
ออกมาถูกต้อง มาตรา ๖ ก็ถูกต้อง คือเดิมตามของกรรมวิธีการเดิม
มาภายหลังระดังถึงบริเวณ ๗ หัวเมืองขึ้นมาทำให้แก่ภายหลัง นั้น
นิติคดีของเราจะเป็นการแน่นอนหรืออย่างไร ข้าพเจ้าขอเรียนให้ทราบ
ไว้เท่านั้น

นายแทน วิเศษสมบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดมุกดาหารฯ กล่าวอ้าง
มาตรา ๕ นั้น แท้จริงข้าพเจ้าได้ถามกรรมวิธีการแล้วว่า ในมาตรา ๕
นี้จะไปกระทบกระเทือนถึงมาตรา ๖ หรือไม่ ท่านกรรมวิธีการได้ตอบว่า
ไม่กระทบกระเทือน เมื่อเป็นเช่นนั้นท่านสมาชิกได้ขอให้แก้มาตรา ๕
เป็น ๖ ๕ เป็น ๕ และ ๖ เป็น ๕ นั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการถูกต้อง
แล้ว ไม่แปลกอะไร และขอให้ลงมติ

มีมติสมาชิกรับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ถ้าอย่างนั้นข้าพเจ้าจะขอให้
ที่ประชุมลงมติว่าตามที่กรรมวิธีการขอแก้ไขในการเรียงมาตรา ๕ นั้น
แปลว่า ๕ เป็น ๕ ๖ เป็น ๕ และเอา ๕ มาเป็น ๖ นั้นสมาชิกจะให้แก่อย่าง
นี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรจะแก้ คือให้เป็นอย่างนี้ตามที่
กรรมวิธีการเรียงมาเดิม ไม่ควรจะแก้ ไปรดยกม้อชน

มีมติมาชิกยกมือ ๒ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ท่านผู้ใดเห็นว่าการแก้ไข
ไปรคยกมอชน

มีมติมาชิกยกมือ ๒๒ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง เป็นอันว่าให้แก้ตามที่ขอ
มานี้ คือจากนั้นไปข้าพเจ้าจะได้ขอให้ที่ประชุมนี้พิจารณาร่างพระ
ราชบัญญัติให้ใช้บัญญัติบรรพช. แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพา
ณิชยบรรพช. กับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพช. เป็นวาระ
ที่ ๑ ว่าสมควรจะประกาศใช้ออกเป็นกฎหมายหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็น
ว่าสมควรจะประกาศใช้ เป็นกฎหมายได้ ไปรคยกมอชน

มีมติมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ค. เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวอ้าง
เป็นอันว่าที่ประชุมอนุมัติให้พระราชบัญญัติและประมวลกฎหมายทั้ง
สองฉบับนี้ ออกประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายได้ ข้าพเจ้าด้วย
ความรู้ ตัดตั้งแต่เมื่ออันก่อนนั้นแล้ว ด้วยสภาฯ เราได้เชื่อเชิญและ
แต่งตั้งคณะกรรมการและกรรมาธิการนี้ ท่านเหล่านั้นได้มาช่วยทำ
กฎหมายบรรพช. ให้เป็นที่เรียบร้อยด้วยความมุ่งหมายของสภาฯ แห่งชาติ
เราแล้ว เพราะฉะนั้นในโอกาสที่ข้าพเจ้าใคร่จะขออนุญาตต่อท่านประ
ธานให้สัมภาษณ์ถึงความชอบคุณในนามแห่งสภาฯ ด้วยความดีซึ่ง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ที่ประชุมก็สมควรจะได้

ขอใบทำนกรรมวิธีการในการที่ได้อพยพทำการเรื่องนั้น เพราะ
ฉันทักขให้ ทประมุขปรบมอ
สมาชิกปรบมอชนพร อมถน

ทำการแทนประชาชนสภา กล่าวต่อไปว่า ต่อจากนี้ไปก็ขอให้
พิจารณาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ ๖ ในลักษณะ ๓
หมวด ๒ เรื่องแบบพินัยกรรม ซึ่งได้ส่งให้คณะกรรมการใบพิจารณา
และแก้ไขร่างมาใหม่นั้น บัดนี้กรรมการก็ได้จัดการแก้ไขและส่ง
ร่างมาให้ ใหม่แล้ว ดังที่ได้ พบแจกท่านสมาชิกทั้งหลาย เพราะ
ฉันทักขไปขอใ้ พิจารณา

ม.ร.อ. เสนีย์ ประจันโท กรรมการ กล่าวว่า หมวด ๒ ว่า
ด้วยแบบพินัยกรรมนี้ กรรมการได้ พิจารณามาเมื่อวานนี้ ใ้เวลา
เพียง ๒ ชั่วโมง แต่ก็ใ้ใ้ไรเหลือ ยังมีข้อความที่จะต้องคิดอีก
มากมาย เพราะฉันทักขความกรณานี้แรงด้วย คือในมาตรา ๖๐
วรรค ๒ บรรทัดที่ ๒ คำว่า "คือเมื่อทำพินัยกรรม" ควรจะเอาออก
แต่ใ้ในบรรทัดสุดท้ายแห่งวรรค ๒ นั้นทว่า "ทำพินัยกรรม ในมาตรา
นี้" กรรมการขอแก้ เป็น "ทำพินัยกรรมตามมาตรา" อัน
วรรค ๒ ว่าอย่างนี้ "วรรค ๒ ๗ ตก เคมี หรือการแก้ไขเปลี่ยนแปลง
อย่างอื่นซึ่งพินัยกรรมนั้น ย่อมไม่สมบูรณ์ เว้นแต่จะใ้ใ้ปฏิบัติ
ตามแบบอย่างเดียวกับการทำพินัยกรรมตามมาตรา" หมวดนี้
มาตรา ๖๒ อนุมาตรา ๑ หน้า ๒ อนุมาตรา ๑ บรรทัดที่ ๒ คำว่า "ใ้
พินัยกรรมของตนต่อนายอำเภอ" ขอแก้ เป็น "แก่นายอำเภอ"

ขอแก้คำว่าคือเป็นแก้ อ่านความว่า “ผู้ทำพินัยกรรมต้องไปแจ้งข้อ
ความที่คนประสงค์จะให้ ได้ ไว้ ในพินัยกรรม ของคนแก่นายอำเภอ
๑๓๑” มาตรา ๖๕ อันมาตรา ๓ หน้า ๓ บรรทัดที่ ๒ คำว่า “อำเภอ
และพระยาน อย่างน้อยสองคน” ขอเติมคำว่า “อีก” อ่านเป็นว่า
“อำเภอและพระยาน อีกอย่างน้อย ๒ คน” มาตรา ๖๕ อันเดียวกันนั้น
เองในวรรคสุดท้ายซึ่งอ่านว่า “ให้ ใช้บทบัญญัติมาตรา ๖๒ วรรค ๒
บังคับแก่การทำพินัยกรรมแบบเอกถาวรด้วย” ข้อคัดออกทั้งวรรค
และแก้ ไร้อำนาจนี้ แก้ ไร่ว่า “การรด ดบ ตก เต็ม หรือการแก้
ไขเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นซึ่งพินัยกรรมนั้น ย่อมไม่สมบูรณ์ เว้นแต่ผู้
ทำพินัยกรรมจะได้ลงลายมือชื่อกำกับไว้” มาตรา ๖๗ หน้า ๕ วรรค
๓ ตอนที่คัดออก “เมื่อใดที่พินัยกรรมตามแบบตั้งระบุไว้ในมาตรา
๖๒, ๖๓ และ ๖๔ แล้ว” ตอนที่คัดออกขอเติมคำอ่านว่า พินัยกรรม
ซึ่งได้ ทำเป็นแบบเอกถาวรฝ่ายเมืองหรือเอกถาวรฉบับนั้น นายอำเภอจะ
เปิดเผยแก่บุคคล.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าว่า ข้าฯ หน้อย

ม.ร.ว. เถนีย์ ปราโมช กรรมการสภาฯ กล่าว่า ขอโทษ
“พินัยกรรมซึ่งได้ทำเป็นแบบเอกถาวรฝ่ายเมืองหรือเอกถาวรฉบับนั้น นาย
อำเภอจะเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดไม่ได้ ในระหว่างที่ผู้ทำพินัยกรรมยังมีชีวิตอยู่” แต่จากข้อนี้ไปจนจบวรรคอ่านได้ความดังนี้ “พินัย-
กรรมซึ่งได้ ทำเป็นแบบเอกถาวรฝ่ายเมืองหรือเอกถาวรฉบับนั้นนายอำเภอ

จะเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดไม่ได้ ในระหว่างที่ผู้ทำพินัยกรรมยังมีชีวิต
 อยู่ ผู้ทำพินัยกรรมจะเรียกให้นายอำเภอตั้งมอบพินัยกรรมนั้นแก่คน
 ในเวลาใดๆ นายอำเภอจำกัดต้องมอบให้” นี้อรรถ ๑ ส่วนวรรค
 ๒ บรรทัดที่ ๓ คำว่า “ต้องเก็บไว้โดย” ข้อคัดออก บรรทัดที่ ๓ คำ
 ว่า “ต้องเก็บไว้โดย” ข้อคัดออก บรรทัดที่ ๕ คำแรก “วิธี”
 ข้อคัดออก แล้วคำว่า “เอาออกเปิดเผย” คำว่า “เอาออก”
 ข้อคัดออก อ่านความว่าดังนี้ “ถ้าเนาพินัยกรรมนี้จะเปิดเผยแก่
 บุคคลอื่นใดไม่ได้ ฯลฯ” มาตรา ๖๘ บรรทัดที่ ๕ วรรค ๑ คำว่า
 “โรคระบาด” กับ “หรือสงคราม” ขอให้วรรค วรรค ๒ มาตรา
 ๖๘ คำว่า “ผู้ทำพินัยกรรมต้องแจ้งเจตนาต่อหน้าพะยาน” ข้อเคิม
 คำว่า “ผู้ทำพินัยกรรมต้องแจ้งเจตนากำหนดข้อพินัยกรรมต่อหน้า
 พะยาน” ข้อเคิมคำว่า “กำหนดข้อพินัยกรรม” มาตรา ๖๘ วรรค ๓
 หน้า ๕ บรรทัดที่ ๓ คำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ข้อแก้เป็น “นาย
 อำเภอ” แล้วในวรรคสุดท้าย “ให้พนักงานเจ้าหน้าที่” ข้อแก้เป็น
 “นายอำเภอ” เช่นเดียวกัน มาตรา ๖๘ ตรี ข้อคัดออกทั้งมาตรา
 มาตรา ๖๙ หน้า ๖ บรรทัดที่ ๒ ทวิ “มาตรา ๖๐, ๖๒, ๖๔ และ ๖๘”
 ข้อคัดคำว่า “และ ๖๘” ออก บรรทัดสุดท้ายแห่งมาตรา ๖๙ นท
 พุดว่า “โดยมีพะยานลงลายมือชื่อรับรอง ๒ คน” ข้อเคิมคำอ่านคัง
 น “โดยมีพะยานลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วย ๒ คนในขณะนั้น” และ

ขอเติมมาตรา ๗๓ ทวิ บทบัญญัติมาตรา ๗๕ บรรทัด
 ๒ และ ๓ แห่งประมวลกฎหมายนี้ให้ใช้บังคับแก่พระยานผู้ที่จะต้องลง
 ลายมือชื่อตามมาตรา ๖๐, ๖๒, ๖๔" อรรถความของมาตรา ๗๕ "บท
 บัญญัติมาตรา ๗๕ บรรทัด ๒ และ ๓ แห่งประมวลกฎหมายนี้ให้ใช้บัง
 คับแก่พระยานผู้ที่จะต้องลงลายมือชื่อตามมาตรา ๖๐, ๖๒, ๖๔" มาตรา
 ๗๕ บรรทัด ๒ ที่แก้ไขใหม่หน้า ๗ ทวิ "หน้าที่ของนายอำเภอ ตาม
 มาตรา ๖๒, ๖๔, ๖๕, ๖๗ และของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๘
 ครี" ข้อคดีคำว่า "และของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๘ ครี"
 ออก และได้เลข "๖๘" แทน ข้อคดีว่า "หน้าที่ของนายอำเภอ
 ตามมาตรา ๖๒, ๖๔, ๖๕, ๖๗, ๖๘" มาตรา ๗๕ บรรทัดที่ ๓ ที่บอกไว้
 "จะทำพันธกรรมตามแบบที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๒ ก็ได้" ขอเติม
 คำอ่านว่า "จะทำพันธกรรมตามแบบที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๒, ๖๔
 หรือ ๖๘ ก็ได้" มาตราเดียวกันนี้บรรทัดที่ ๕ คำว่า "ตามประมวล
 กฎหมายบรรพณ" ข้อคดีออก บรรทัดที่ ๕ ทวิ "ให้นายทหารหรือ
 ข้าราชการฝ่ายทหารบกหรือทหารเรือ มียศชั้นสัญญาบัตรเป็นผู้ใช้"
 ขอแก้ไข "ให้ตกแก่นายทหารหรือข้าราชการฝ่ายทหารบกหรือทหาร
 เรือซึ่งมียศชั้นสัญญาบัตร" แต่ขอคัดคำว่า "เป็นผู้ใช้" ออก
 อ่านได้ความว่า "ให้ตกแก่นายทหารหรือข้าราชการฝ่ายทหารบกหรือ
 ทหารเรือซึ่งมียศชั้นสัญญาบัตร" บรรทัด ๒ มาตรา ๗๕ บรรทัดแรก
 "ถ้าผู้ทำพันธกรรมนั้นช่วยเก็บหรือต้องมาดเก็บ" ขอเติมคำว่า "ถ้า

ผู้ทำพินัยกรรมตามวรรคก่อนนั้นป่วยเจ็บ” บรรพทศ ๒ คำว่า “ตาม
ประมวลกฎหมายบรรพทศ” ข้อศกออกเช่นเดียวกัน ประโยคสุดท้าย
ขออ่านว่า “ให้ตกแก่แพทย์แห่งโรงพยาบาลนั้น” แล้วศกคำว่า “เป็น
ผู้ไร” ออก มาตรา ๘๐ หน้าสุดท้าย หน้า ๓๐ คำว่า “บุคคลธรรมดา”
ขอศกออก

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณ กล่าวว่ ในอัน
ที่อนที่เราประชุมกันตั้งแต่มาตรา ๕๕ จนถึงมาตรา ๘๐ เราได้ให้
กรรมการจัดการไปจัดการแก้ไขในข้อคำ คือเราได้วางหลักไว้แล้ว
คือพินัยกรรมฝ่ายเมือง พินัยกรรมตบ ทั้งสองอย่างนกรรมการได้
อธิบายมาเป็นมาตราๆ ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจแล้ว ต่มาชิกทั้งหลาย
ข้าพเจ้าเห็นว่าารุ่สึกพอใจเหมือนกัน เพราะเหตุฉะนั้นถ้าหากว่าจะ
กันคงกันไปก็เป็นเอาด่าซักๆ เพราะเหตุว่าท่านกรรมการก็ได้เลือก
กรองเอาลักษณะของกฎหมายแต่ที่มาจากกฎหมายเดิมของเรา ซึ่ง
ท่านรัฐมนตรีได้ ให้ไว้เป็นร่างของรัฐบาลมาก่อน คือเดินตามหลัก
นั่นเอง แต่ทว่ากรรมการแม้จะแก้ไขแก้ไขข้อคำท่านเอง
และท่านสมาชิกทั้งหลายก็รับรองอยู่แล้ว เพราะเหตุฉะนั้นข้าพเจ้า
จึงขอเสนอญัตติเสียทีเดียวว่า ที่กรรมการแก้ไขมานี้ให้เป็นการ
ใช้ ได้ตั้งแต่มาตรา ๕๕ ถึงมาตรา ๘๐ ขอได้ โปรดรับรอง

พระพิณจนากร รับรอง

นายสนิก เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าว

ว่า ความหวังดีของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติคนเราพเจ้าก็เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง แต่เข้าใจว่าการเสนอให้ลงมติที่เคียวตั้งหลายมาตราขึ้นนี้ ไม่ชอบด้วยข้อบังคับสำหรับวาระที่ ๒

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ถูกแล้ว ตามระเบียบการพิจารณาวาระที่ ๒ นั้น เราจะต้องพิจารณากันเป็นมาตราๆ ไป ท่านเสนอมติข้อบังคับ จะยอมให้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นขอให้พิจารณเป็นมาตราๆ ไป มาตรา ๕๘

คุณชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ผ่านไปได้

คุณพิเคราะห์ศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า คุณเห็นอน ท่านประธานฯ ไปบอกมาตราที่ ๕๘ อนุมัติมาตรา ๖

ทำการแทน ประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้า อนุญาต ไม่ได้ เพราะข้อบังคับการพิจารณาว่าที่ประชุมต้องพิจารณาเรียงตามลำดับ มาตราไป มาตรา ๕๘

คุณพิเคราะห์ศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า คือในฉันทน์.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เรื่องนี้ขอให้ผ่านไป ข้าพเจ้าข้แจ้งว่าทำอย่างนั้นไม่ถูก เพราะมีข้คอยู่ในข้อบังคับแล้ว มาตรา ๕๘ ผ่านไป มาตรา ๖๐ ผ่านไป มาตรา ๖๑

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี กล่าวว่า

เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมในมาตรา ๖๑ นี้ ถ้าจะเดิมเป็นวรรค
 ที่ ๓ ดังไปโดยอย่างนี้จะให้ความยุติธรรมแก่ผู้ทุกข์พดภาพ เป็นคั้น
 ความอดจนหรือแชนคจน คือในวรรค ๓ ถ้าเดิมเช่นนี้ "การทำพินัย-
 กรรมนี้ ถ้าผู้ทำพินัยกรรมมอดจนจะให้ผู้ใด ชัดทำค้อหน้าอำเภอ
 และลงลายมือชื่อแทนก็ได้" ข้าพเจ้าแต่เห็นว่าจะให้ความสะดวกแก่
 บุคคลเช่นนั้น แต่ถ้าถ้าไปบัญญัติได้เช่นนั้นแล้ว เดรัภาพของบุคคล
 ก็จะไม่ดีที่ชดบรณเคมท ข้าพเจ้ารชชอยากจะคดคดกับกรรมชการ
 ว่าถ้าได้เคมอย่างนลงไปในวรรค ๖ นั้นจะชคชองหรือไม

ก. เทียม ศรีพิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าววว่า
 ความที่ท่านชมาชกได้ชอให้คณะกรรมชการเคมทนั้น ข้าพเจ้ายังแต่เห็น
 ว่าท่านชมาชกเคมยังไม่พอ "เพราะคนคาบชคยังมี เพราะฉะนั้นชให้
 ทานกรรมชการได้ ไปรคชอธิบายค้อย เพราะวว่าชอาจจะเรยบรชยได้

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช กรรมชการ กล่าววว่า มาตรา ๖๑ ได้
 รวงชตามมติของสภา ๑ นเองเมื่อ ๒-๓ ฉนนี้ บัญหาเกยงกันวว่าเชย
 ค้อยมือตนเอง และค้อยท้ายสภา ๑ ได้ลงมติรับมาตรา ๖๑ กรรมชการ
 ก็ได้รวงชานั้น ฉฉนคนคาบชคมีอยู่ในมาตรา ๖๘

ทำการแทนประธานสภา ๑ กล่าววว่า มาตรา ๖๑ นี้ก็ได้กำหนด
 รวงไปตามแบบเคม ไม่มีการเก้ชอะไร แต่ฉเราก้ได้ลงมติกั้นไป
 แล้ว เพราะฉฉนท่านจะคคใจอะไรอีกหรือ

นายทองอยู่ พุ่มพฒัน ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครบุรี กล่าววว่า

ต่อมาตราหน้าเจ้าแฉ่งเห็นว่าสำคัญ เพราะว่ารัฐธรรมนูญของเราให้
สิทธิเสรีภาพแก่ทุกคน คือคนมีอคติอันนั้นอาจตั้งตัวแทนขึ้นโดยฉันทา
พิสัยกรรมได้

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่า เรื่องมีอคติอะไรในที่ประ
ชุมให้ลงมติแล้ว จะขึ้นมาพูดอะไรอีกได้

นายทองอยู่ พนมพัฒน ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
ถ้าเช่นนั้นก็ตามแต่มติของสภาฯ เมื่อไม่อยากจะให้เสรีภาพ ก็ความ
แต่การอื่น

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า ในเรื่อง
มีอคติ มีอคติเท่าใดก็ได้ทุกคนแต่ในสภาฯ เมื่อก่อน

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่า เขาขอมแล้ว

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า เพราะ
ฉะนั้นเจ้าขอให้ลงมติ

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่า ไม่ต้องลงมติ เพราะว่า
เขาขอมแล้ว มาตรา ๖๑ ผ่านไป มาตรา ๖๒

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า มาตรา
๖๒ ก็เหมือนกัน เจ้าขอให้ผ่านไป

นายทองอยู่ พนมพัฒน ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
อย่าตัดสินใจเขาเลย ถ้าเรื่อนักจะไม่มีเวลาพิจารณาละเอียดละออ

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า

มาตรา ๖๒ นี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แปรญัตติ แต่เมื่อระดมถึงเหตุการณ์ โดยทั่วไปแล้ว ถ้าเหตุการณ์ราชการและสภาฯ เห็นชอบตาม ข้าพเจ้าแต่อาจจะแก้ไขได้ กล่าวคืออนุมาตรา ๑ “ผู้ทำพินัยกรรม ต้องไปแจ้งข้อความที่ตนประสงค์จะให้ ได้ไว้ในพินัยกรรมของตนคือ นายอำเภอ” ข้าพเจ้าขอจะขอทำความตกลงกับกรมการ และ สภาฯ ว่า “แก้กรมการอำเภอ” ซึ่งดูเหมือนจะเป็นส่วนรวม ถ้า คือนายอำเภอแล้วจะเป็นเฉพาะตน และเป็นหน้าที่ของนายอำเภอ โดยเฉพาะ และถ้าหากว่าไม่พบนายอำเภอจะทำอย่างไร ถ้าหากว่า กรมการ และสภาฯ เห็นชอบด้วยความเห็นของข้าพเจ้าแต่อาจจะ เปลี่ยนแปลงได้

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช กรมการ กล่าว ว่า ทั้งนี้กรมการ ราชการก็เห็นด้วย แต่ว่าได้คำนึงความแบบของรัฐบาล และถ้าจะใช้ คำว่าโดย “กรมการอำเภอ” ก็คงอ้างดี

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา กล่าว ว่า เวลานี้ฝ่ายบริหารได้จัดไว้ว่าคณะกรรมการอำเภอเวลานี้ ตามพระราช บัญญัติบริหารราชการใหม่ ถ้าจะให้คงที่ก็ต้องว่า คณะกรรมการ อำเภอ ไม่ใช่คณะกรรมการอำเภอ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าว ว่า กรมการจะแก้หรือไม่

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช กรมการ กล่าว ว่า ขอให้แก้ ให้เป็นไปตามที่เป็นอยู่เวลานี้

ค. เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวอ้าง
ตามที่ท่านรัฐมนตรีได้อภิปรายว่าคณะกรรมการอำเภอ นั้น ข้าพเจ้าขอ
เป็นอย่างนี้ คือ “คณะกรรมการอำเภอ” คือว่ากรรมการอำเภอเป็น
บุคคลใดคนหนึ่ง ในคณะกรรมการอำเภอ ถ้าหากว่าต้องไปถึงตัวคณะ
กรรมการอำเภอแล้วมันจะมากไป

ม.ร.อ. เสนีย์ ปราโมช กรรมาธิการ กล่าวอ้าง ตามพระราช
บัญญัติปกครองท้องถิ่นมาตรา ๒๒ พคว่าให้มีกรรมการอำเภอขึ้นคณะ
หนึ่ง เพราะฉะนั้นขอทรงควรจะเป็น “กรรมการอำเภอ” กรรมา
ธิการเห็นควรแก่เป็น “กรรมการอำเภอ”

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ขอแก้ไขหรือไม่

ม.ร.อ. เสนีย์ ปราโมช กรรมาธิการ กล่าวอ้าง ขอแก้ไขเป็น
“กรรมการอำเภอ”

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ถ้าอย่างนั้นคำว่า “นาย
อำเภอ” ในหมวดนี้มีหลายแห่ง เพราะฉะนั้นขอให้แก้ไขเป็น “กรม
การอำเภอ” ทั้งหมด คำว่านายอำเภอ ถูกหรือไม่

ม.ร.อ. เสนีย์ ปราโมช กรรมาธิการ กล่าวอ้าง ถูกแต่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง กรรมาธิการขอให้แก้คำ
ว่า นายอำเภอ เป็น กรรมการอำเภอ ความใดในหมวดนี้ที่มีคำว่า
นายอำเภอแล้วขอให้แก้ไขเป็น “กรรมการอำเภอ” ทั้งสิ้น

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าว

ว่า ข้าพเจ้าใคร่จะขอข้อความเข้าใจคำหนึ่งว่า คำว่า “กรรมกร
อำเภอ” นั้นหมายความว่า สมาชิกแห่งคณะกรรมการอำเภอคนใดคน
หนึ่งก็ได้ เช่นนหรือ ถ้าใช้อย่างนั้นข้าพเจ้าเห็นชอบด้วย

ม.ร.อ. เต้ย ปราโมช กรรมกรการ กล่าวต่อว่า ทั้งนี้คณะ
กรรมกรการได้ปรึกษากันเหมือนกัน คือบางที่นายอำเภอไม่อยู่หรือ
ไปเสียที่ใดที่หนึ่ง และปลัดอำเภอก็ใช้ได้ เพราะโดยรวมกันอยู่ใน
กรรมกรอำเภอ เข้าใจว่าอย่างนั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวต่อว่า มาตรา๖๒ ผ่านไป มาตรา๖๓
ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวต่อว่า มาตรา
๖๓ นั้นท่านสมาชิกในวันก่อนที่ได้เสนอตั้งให้กรรมกรการ กรรมกรการ
ก็ได้ อธิบายกันมาพอที่แล้ว และกรรมกรการก็แก้ความหลังกันเอง
เพราะเหตุฉะนั้นในเวลานี้ ก็ไม่มีสมาชิกผู้หนึ่งผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้า
เสนอให้ผ่านไป

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวต่อว่า การผ่านไป ข้าพเจ้าค่อย
ค่อยแล้ว เพราะจะผ่านไปเร็วนัก ท่านผู้ที่ต้องการจะแก้ไขอะไรก็
นึกไม่ทัน อย่ารีบนัก รอเข้าง ข้าพเจ้าเองก็พยายามอยู่แล้ว เพราะ
ฉะนั้นการผ่านไปขออย่าต้องเสนอเลย ข้าพเจ้าค่อยๆอยู่แล้ว มาตรา
๖๓ ผ่านไป มาตรา๖๔

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวต่อว่า ในมาตรา
๖๔ ก็ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ข้าพเจ้าขอแต่ท่านว่าขอให้ท่านรมัตถะวงศ์พยายามรยาทในการประชุม เพราะท่านเป็นที่ประชุมของสภาฯ ขอให้ระมัดระวังในข้อนี้ไว้ มาตรา ๖๕ เป็นอันว่าผ่านไป

พ.อ. พระยาอภิเศกสิงหนาท ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก กล่าวคือ กรมการอำเภอมีหลายแห่ง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ เรื่องกรมการอำเภอคณะกรรมการก็แก้แล้ว คือแห่งใดที่มี "นายอำเภอ" ขอให้แก้เป็น "กรมการอำเภอ" ทุกแห่ง มาตรา ๖๕ ผ่านไป มาตรา ๖๖

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวคือ ในวันที่พิจารณากันมาครั้งหนึ่งในวันก่อน ข้าพเจ้าได้เคยฟังท่านประธานฯ ก็คือคุณพระเรียนฯ ได้เคยบอกว่า มาตรา ๖๕ เขาว่าอย่างนี้ "มาตรา ๖๖ ผ่าน มาตรา ๖๗ ผ่าน....."

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ท่านนั่งได้ ผ่านไป มาตรา ๖๗ ผ่านไป มาตรา ๖๘

นายทองอยู่ พนมพัตน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวคือ ในมาตรา ๖๘ นี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะต้องออกเสีย ทั้งนี้เพราะว่าการที่ใดที่ทาพินัยกรรมด้วยวาจาจนน้อยจะเป็นของเดือนดอยและไม่แน่นอน เช่นหมั้นคน ผู้ที่เป็นพระยานในการนี้ซึ่งได้รับบอกกล่าว ไปนั้นอาจจะไปตายเสียกลางทางเสียก่อนที่จะถึงเจ้าหน้าที่จะได้ หรือว่าผู้ที่เป็นพระยานนั้นได้ มีการเกี้ยว ของอยู่กับผู้ใดควรจะได้รับมรดก อีกฝ่าย

หนึ่งเขาอาจเสียความยุติธรรมก็ได้ ด้วยเหตุฉะนั้นพระเจ้าจึงเห็นว่าไม่ควรที่จะได้ไว้ในมาครานเดีย ควรจะคัดออกได้ก็ยิ่งดี

ม.ร.ว. เถนีย์ ปราโมช ภรรยาจิกร กล่าวดำ พระราชบัญญัติพินัยกรรมเมื่อกำหนดมาชกัหนึ่งกับบอกแล้วเรื่องแบบพินัยกรรมนี้ต้องการให้เสรีภาพแก่คนคนที่ ทนแบบ นีเป็นแบบสำคัญอันหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนให้การเป็นไปอย่างนั้น คือ พกคดีการณเกิดซึ่งบุคคลไม่อาจทำพินัยกรรมได้ตามแบบนั้น เช่นถูกรถทับหรือไปสงคราม ไม่มีโอกาสหนึ่งเขียนหนึ่งคิดหรือไปหานายอำเภอทำตามแบบเอกสารฝ่ายเมือง หรือเอกสารดิบ เมื่อเช่นนี้การจำเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นมาตรา ๖๗ จึงเป็นบทที่ให้เสรีภาพแก่เขาในทางนั้น และที่ว่าพระยานอาจไปตายในกลางทางได้ก็จริงอยู่ ถ้าเมื่อไม่ตายแล้ว พินัยกรรมอาจสำเร็จได้เหมือนกัน อีกประการหนึ่งที่ท่านว่าอาจมีการเสียที่ ข้อ โกงกินได้ แต่ที่จริงมาตรา ๖๗ เป็นมาตราที่แน่นแฟ้นที่สุด เช่นพินัยกรรมตามแบบมาตรา ๖๐ มีแต่เขียนหนึ่งชื่อขึ้น เรียกพระยาน ๒ คนไม่ต้องเกี่ยวข้องกับเจ้าพนักงานเลย แต่ในมาครานขอให้ท่านดู ข้อที่เกี่ยวข้องกับเจ้าพนักงาน มีหลักประกันเช่นนี้ คือว่าผู้ทำพินัยกรรมจะทำพินัยกรรมตามแบบนั้นตามใจไม่ได้ ไม่ใช่ว่าจะคิดจะทำนั้นก็ทำด้วยงานนั้นไม่ได้ จะต้องอยู่ในพกคดีการณที่อยู่ในกลางอันตรายคือความตายจริง ๆ เช่นในมาตรา ๖๘ ทวิได้มีหลักประกันไว้เหมือนกันเวลาที่ได้อดไป ๑ เดือน ถ้าไม่เช่นนั้นพินัยกรรมอันนั้นเป็นอันเสียไป อีก

ประการหนึ่งต้องมีพระยาน ๒ คนซึ่งพอจะมายืนชนกันได้ ซึ่งจะต้องมีการยืนชนกันได้ในคือ เพราะฉะนั้นจะมีด้อมไม้เดี่ยวอะไรที่เขาจะมาแกดงปดอมแปดงั้น ถ้าเขาจะมีด้อมไม้เดี่ยวในประโยชน์แล้วไปบอกความไม่จริงแก่เจ้าหน้าที เขาก็อาจมีความผิดในเรื่องแจ้งความเท็จ เพราะฉะนั้น ถ้าแจ้งความเท็จ เขาอาจมีความผิดตามมาตรา ๑๕๘ และ ๑๕๖ ในกฎหมายลักษณะอาชญาฐาน เพราะฉะนั้นด้วยเหตุนี้แหละแบบพันธกรรมตามมาตรานี้มีหลักประกันกว่ามาตราอื่น ๆ มาก และเป็นช่องทางให้บุคคลได้เสรีภาพจำหน่ายทรัพย์สินของเขาได้ ความที่ท่านว่า

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มนี้ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่ามีเมื่อมีทรัพย์สิน ดิ้น มุกตก อย่างมาก ๆ เช่นนั้น แล้วเราจะวางใจ พระยานไม้ดีจะถนุคนัก เพราะว่าเป็นเงินทองนั้นไม่ใช่เป็นของบุคคลไม่ปรารถนา ถ้าหากว่าท่านจะเคมขมิบ ส้มลวดจะเป็นพระยานด้วย ก็ขอพระดังซ ก็หนักเช่นนั้นแล้วบางทีอาจให้ความแน่นอนในการที่จะทำพันธกรรม ได้

ถ้าการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่าคุณจะขอแปรญัตติว่าอย่างไร เดี๋ยวมาให้ชกแจงเสียอีกครั้งหนึ่ง

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มนี้ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่าคุณจะว่าพระยานอย่างน้อย ๒ คนนี้ ให้มีพระดังซด้วยคนหนึ่ง “เพื่อการันผู้ทำพันธกรรมของแต่คงเจตนาต่อหน้าพระยานอย่างน้อย ๒ คน ซึ่งอยู่พร้อมกันนั้น” แล้วก็เคมขมิบไปว่า “พระยาน ๒ คนนี้ให้เป็นพระดังซหนึ่งรูป”

ม.ร.ด. เต้ย ปราโมช กรรมวิธีการ กล่าวหา ข้าพเจ้าใคร่
จะเรียนท่านสมาชิกผู้ มีเกียรติยศ ๆ ว่าอย่างนี้ ข้อเท็จจริงแต่ละเรื่อง
กับข้อกฎหมายต่างกัน เวลานี้เรากำลังพิจารณาข้อกฎหมาย ข้อกฎ-
หมายนั้นซึ่งต้นนิษฐานว่าจะได้ ไซ้ เป็นหลักทั่ว ๆ ไป ส่วนข้อเท็จจริง
นั้นเป็นข้อกล่าวถึงแต่ละเพาะแต่ละเรื่องแต่ละราย ซึ่งท่านมาวินิจฉัยถึง
ข้อเท็จจริงแต่กฎหมายจะออกไม่ได้

หอดงวณนิติปริชา กรรมวิธีการ กล่าวหา คณะกรรมการ
ก็เรียนให้ท่านสมาชิกผู้ นั้นเข้าใจว่าในเวลาสงครามเราจะเอาพระสงฆ์
ที่ไหนไปด้วย และอีกอย่างหนึ่งก็กลางทะเลหรือเวลาเรือแตกไปอยู่
ในที่ใด ๆ แล้วเราจะเอาพระสงฆ์ที่ไหนได้เอา ขอโทษ รู้ดีว่าหา
พระสงฆ์ยากเหลือเกิน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้เป็นไปคามุรังของ
คณะกรรมการ ไม่สามารถที่จะทำความพอใจให้แก่ท่าน สมาชิกผู้
นั้นได้

ทำกรแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ท่านยืนยันหรือไม่
นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าวหา
พอใจแล้ว ขอให้ผ่านไป

นายบุญมา เดิริฐศรี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย กล่าวหา ใน
มาตราซึ่งท่านกรรมการได้แก้ “นายอำเภอ” นั้น จะให้คงได้
ตามที่แก้ ใหม่หรืออย่างไร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา คงเป็น “กรมการอำเภอ”
ทุกมาตราทีเดียว

นายกิมทะ นรินทร์พานิช ผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด กล่าวว่
 ในข้อความตอนท้ายที่ว่าการจะลงลายมือชื่อนั้น มอชราพเจ้าเห็นว่า
 ควรจะบอกไว้ให้ชัดเจน เพราะอาจทำให้เป็นที่สงสัยได้ว่า การพิมพ์
 นามอนนั้นจะพิมพ์ชื่อของพิมพ์ใดเดียว หรือว่าเราจะให้พิมพ์ทั้ง ๓๐ นาม
 ตามปกติที่เราได้ถือปฏิบัติกันมานั้น ให้พิมพ์ด้วยลายมือชราพ ถ้า
 หากว่ามีการเกิดพิการทนามอนชราพนั้น ตามที่เราได้ถือปฏิบัติตามปกติ
 นั้น ถ้าได้เกิดพิการขึ้นอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วเราจะใช้วิธีพิมพ์ลายมือ
 ด้วยวิธีการอย่างใด เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะเติมลงไปว่า
 จะให้เดิมชกกับการลงลายมือชชด้วย คือนามใด ๆ ข้าพเจ้าเห็นว่า
 ควรจะว่าไว้ ให้เป็นที่ชัดเจนเพื่อมิให้เป็นที่ยสงสัย

ม.ร.อ. เสนีย์ ปราโมชผู้กรรมาธิการ กล่าวว่ สำหรับเรื่อง
 นี้ในประมวลกฎหมายแพ่งก็ไม่ได้ออกว่า นามชายหรือนามชราพ หรือ
 นามหน้านามหลังอย่างไร ไม่ใช่จะต้องเขานามชราพนามชาย แต่เพื่อ
 สะดวกในการสอบสวน พอเป็นลายมือของคนคนหนึ่งเพื่อสอบสวนดู
 ว่าเป็นลายนามของผู้นั้นใช่หรือไม่ เพราะฉะนั้นจะเป็นลายนาม
 ชายหรือนามชราพก็เหมือนกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านเข้าใจหรือไม่

นายกิมทะ นรินทร์พานิช ผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด กล่าวว่
 เข้าใจแล้ว

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่

ในมาตรา ๖๘ วรรคที่ ๓ ท้ายบรรทัดว่า "โดยมีชกษา" นั้น ถ้าจะได้อีกเป็น "โดยเร็ว" แล้ว เห็นจะเหมาะกว่า "โดยมีชกษา" นี้
กรรมการได้เคยชี้คอกออกไปทีหนึ่งแล้ว แก้ว เป็น "โดยเร็ว"

ห้องบรรณคดีปรึกษา กรรมการ ถัดจาก คำว่า "โดยมีชกษา" นั้น คณะกรรมการได้เอามาจากพระราชบัญญัติพินัยกรรม พ.ศ. ๒๔๗๕

ทำการแทนประธานสภาฯ ถัดจาก มาตรา ๖๘ ผ่านไป มาตรา ๖๘ ทวิ

นายทองอยู่ พนมพินันต์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ถัดจาก ในมาตรา ๖๘ ทวิ วรรคที่ ๒ บรรทัดที่ ๒ คำว่า "ให้นายทวารชั้นนายร้อยเอก"

ทำการแทนประธานสภาฯ ถัดจาก ไม่ใช่ มาตรา ๖๘ ทวิ มี ๓ บรรทัดเท่านั้น ไม่มีวรรค ๒ ผ่านไป มาตรา ๖๘ ตรี คัดแล้ว มาตรา ๖๘ ทวิ เขาได้

นายทองอยู่ พนมพินันต์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ถัดจาก มาตรา ๖๘ ตรี เขาออก

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี ถัดจาก สำหรับมาตรา ๖๘ นี้ ข้าพเจ้าจะขออนุญาตเรียนถามกรรมการเถียงกอน ๖๘ ทวิ ก็ขอมีข้อความว่า "ความสมบูรณ์แห่งพินัยกรรมซึ่งได้ทำขึ้นตามมาตราก่อนนั้น ท่านว่ายอมตั้งไปเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งเดือน"

* นายเจ้าเห็นว่าจะหนีขโมยไป หรือว่ากรรมวิธีการมีเหตุผลคืออย่างไร
จึงกำหนดลงหนึ่งเดือน

ม.ร.ว. เถนีย์ ปราโมช กรรมวิธีการ กล่าวว่ ตามพระราช
บัญญัติพินัยกรรมนั้น ๖ เดือน แต่ว่่าเพื่อเป็นประกัน เพราะตามแบบ
พินัยกรรมนั้นเป็นเรื่ออยู่แล้ว ใคร ๆ ก็รั้จะให้พะยานนั้นไปแจ้ง ถ้า
ทั้งได้ถึง ๖ เดือน ความจำอาจดยเดือน เพราะฉะนั้นกรรมวิธีการ
มีเหตุผลอยากจะให้เร่งรัดจึงตคมาหนึ่งเดือน

นายบุญมา เถวีรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดตย กล่าวว่่า ใน
มาตรา ๖๘ ครั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า มาตรา ๖๘ ครั้นตคออก
เป็นอันว่่าไม่ต้งพิจารณาที่ มาตรา ๖๘ มานไป มาตรา ๗๐

นายเมษ สุจิตมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่่า
ถ้าหากว่่าความประสงค์ของผู้ทำพินัยกรรมเขาอยากจะทำหลายฉบับ
จะได้หรือไม่ ขอเรียนถามกรรมวิธีการ

ม.ร.ว. เถนีย์ ปราโมช กรรมวิธีการ กล่าวว่่า มาตรา ๗๐
นี้ไม่ใช่เรื่องพินัยกรรมหลายฉบับ เป็นเรื่องพินัยกรรมฉบับเดียว
แต่ประกอบด้วยกระดาษหลายแผ่น ตามร่างเดิมว่่าจะต้องงข้อทุก ๆ
แผ่นกำกับได้ แต่กรรมวิธีการเห็นว่่าจะเป็นการหุ้มหุ้มเกินไป
เพราะธรรมดาทุกฉบับไม่เคยมีใครก็ตงตายมือไว้ทุกหน้า และพินัย
กรรมนั้นบางทีผู้ทำอาจรอเร่ก็ได้ และจนจะต้งมอยู่แล้ว จะมาตง

ช็อกโดยสิ้นลมพอดี เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าไม่ควรจะหุยมหิมเกินไป
และอีกประการหนึ่งถ้าหากว่าหนึ่งดีหรือกระต่ายนั้นปลอมแปลงเข้า
มา เราอาจนำดีเป็นเรื่องที่จะนำดีที่คัดได้เหมือนกัน เพราะฉะนั้น
จึงคัดออก

นายเนย ตูจิม่า ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่นกล่าวว่า
จริงอยู่ที่กรรมวิธีการว่านั้น แต่ถ้าหากว่าเจ้าของพันธุ์กรรมเขา
อยากจะทำได้ หลายระดับมอบให้ แก่ลูกหลานผู้ ซึ่งจะมีพันธุ์กรรม
เราเกรงว่าจะ โกงกันเช่นกัน เขาเขียนเอาทุกๆ แผ่น จะไม่ให้เขาทำ
ได้ทีเดียวหรือ เพราะมาตรา ๘๐ มีบอกไว้ว่า “เมื่อเอกถาวร อันเป็น
พันธุ์กรรมนั้น ประกอบขึ้นด้วยกระดาษหลายแผ่น” คือ ซึ่งหมาย
ความว่าเขาทำพันธุ์กรรมหลายระดับนั่นเอง ซึ่งข้าพเจ้าแปลความ
อย่างนั้นในมาตรา ๘๐ นี้

ม.ร.ว. เด่นชัย ปราโมช กรรมวิธีการ กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอ
ทำความเข้าใจอีกที่หนึ่งว่าความในมาตรา ๘๐ ไม่ได้หมายความว่าถึงหลาย
ระดับ หมายความว่าถึงพันธุ์กรรมระดับเดียว แต่เขียนไม่พอก็เปิด
หน้าใหม่ และว่ากันไปจนกระดาษหมดครึ่ง ๕-๕ หน้ากระดาษ แต่
ในเรื่องการทำพันธุ์กรรมหลายระดับไม่มีกฎหมายที่ไหนห้ามได้เลย
สำหรับเรื่องนี้เป็นเรื่องพันธุ์กรรมหลายแผ่น

นายเนย ตูจิม่า ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าวว่า
เข้าใจแล้ว

นายทองอินทร์ ภริณี ผู้แทนราษฎร จังหวัด ชุมพรราชธานี
 กล่าวไว้ สำหรับมาตราที่ห้าที่ควรแก้ไขให้คงไว้ เพราะเกี่ยวกับหน้า
 หน้าตีบ ซึ่งอาจมีได้ ในบางกรณี ชาวเจ้าใคร่อยากจะยกอุทาหรณ์
 ประกอบในบางเรื่อง ให้กรรมการเห็น เช่นหนังสือ ๒ แผ่น เรา
 เรียนในกระดาษฟูดตะเก็บในลักษณะเดียวกัน เช่นขอขมเงินร้อย
 บาทอยู่อีกหน้าหนึ่ง ครั้นมาในหน้าหลังถึงข้อ ลงพระยาม ครั้นคือ
 มาบอกคนนั้นได้ ไปเรียนอีกแผ่นหนึ่งต่างหาก แทนที่จะเป็นร้อยบาท
 เป็นพันบาท นี่เป็นวิธีโกงซึ่งปรากฏขึ้นในโรงศาลแล้ว และเป็น
 ปัญหาว่า ถ้าเป็นวิธีโกงแล้วจะให้ เป็นหน้าตาของศาลหน้าตีบหรือ และ
 การตีบเสมอไปนั้นอาจไม่สมบูรณ์ ในบางกรณี เพราะว่าพระยามนั้น
 อาจจะเป็นอะไรก็ได้ ซึ่งทางศาลก็รู้ดีแล้ว เพราะว่าศาลนั้นจะ
 พิพากษาบรรดาคดีใดก็ได้โดยจะพิจารณาค่าตัวนอนที่จำเลยหน้าตีบเท่านั้น
 ถึงแม้ว่าผู้ พยายามจะรู้อะไรจริงนั้นว่าเป็นเช่นนจริงก็ยากที่จะทำได้
 มีในกรณีที่ปลอมลายมือได้หลายอย่าง หมกที่คนเขียนนั้นถ้ามารจะ
 รู้ได้ ผู้ที่เคยไปออกไปนาคหรือผู้ ที่มีความรู้พิเศษคงจะได้เคยได้ ยิน
 มาแล้ว เราอาจดบหมกนั้นออกแล้วพิมพ์ขึ้นใหม่เช่น อาจมีของ
 ทางทุกจริตได้ การปลอมลายมือของเรา แต่ว่าเป็นการ ปลอมยาก
 มากกว่าในเรื่องอื่น ในเรื่องพิมพ์มือ เครื่องพิมพ์ที่เราจะพิมพ์นั้น
 เราอาจพิมพ์เครื่องเดียว ผู้เจตนาโกงอาจยกย้ายข้อความเล็กน้อยได้
 เช่นยกทรัพย์ ให้แก่นาย ก. แล้วแก้ เป็นนาย ข. ในกรณีที่เราจะทำ

พินัยกรรมฝ่ายเมืองขอความเห็นหน้าเป็นปัญหาไม่ ปัญหาในชั้นนี้
 คงจะไม่ยุ่งยาก แต่อาจเป็นปัญหายุ่งยากในเรื่องเอกสารฉบับหรือ
 พินัยกรรมอย่างอื่น ดังที่ข้าพเจ้าได้เรียนต่อที่ประชุมแล้ว และที่
 กรรมาธิการเห็นไปในทำนองเช่นนั้น ก็คงจะให้เป็นที่น่าตั้ง
 ข้าพเจ้าก็ยังข้องใจอยู่ เพราะว่าการนำตั้งยากกว่าการบัญญัติได้ตาย
 ใจแล้ว ในบทนี้ว่าด้วยการทำพินัยกรรมนั้น เราคงจะให้ เป็นแบบ
 เป็นบรรทัดฐานต่อไปเบื้องหน้า ถ้าเรามาตั้งทำนองนั้นก็อาจทำให้เสียผล
 แก่ผู้ทำพินัยกรรม และในเรื่องการทำพินัยกรรมนี้ เราจะเห็นว่าใน
 ระหว่างพี่น้องก็เกิดการทูลจริตกันมากอยู่เนือง ๆ ได้ เช่นพี่ได้มาก
 และน้องได้น้อย น้องได้มากและอะไรเหล่านี้ พี่ ๆ น้อง ๆ มักจะเกิด
 โทงกัน กระดาษแผ่นหนึ่งอาจมีปัญหาก็ในเรื่องความสมบูรณ์ และ
 พินัยกรรมนั้นผลเมื่อตายแล้ว ถ้าตายไปแล้ว ถ้าเราจะให้เป็นที่
 ของศาล ปัญหาผู้ให้ว่ามีความจริงใจ เราคงจับไม่ได้ เขาพยายาม
 มาตั้งหรือมีผู้เจตนาทูลจริตอย่างนั้นก็เสียที่กับพระยาน ปัญหาจึงจะไป
 ใหญ่ทีเดียว แม้ศาลรู้ ถ้าหากว่าในกรณีเช่นนั้นเป็นเจตนาทูลจริต
 ศาลจะตัดสินไปทั้ง ๆ ที่รู้เช่นนั้นก็ได้ เพราะการทำพินัยกรรมนี้
 เกี่ยวพันกับญาติพี่น้องอาจเกิดทูลจริตได้ง่าย คงจะคงได้ ข้าพเจ้าจึง
 รักที่จะให้คงได้

พระมณฑุภาณวิมลศาสตร์ กรรมาธิการ กล่าวถึง ก่อนอื่นกรรมา
 ธิการขอจะขอทำความเข้าใจกับท่านสมาชิกให้แจ่มแจ้ง เพราะ

๑. หักค่าความที่ท่านพูดมานั้น คณะเรื่องกับมาคราน ข้าพเจ้าขออ่านความ
 ร่างเดิมของรัฐบาลนั้นในวรรค ๒ "ถ้ากรรทำพันธกรรมได้เขียนบน
 แผ่นกระดาษอันมิได้มีลายมือชื่อกำกับได้ตามความในวรรคก่อน ผู้
 รับประโยชน์แห่งพันธกรรมนั้นต้องพิสูจน์ว่า การได้เป็นไปตามความ
 ประสงค์ของผู้ทำพันธกรรม" เพราะฉะนั้นคําร่างของรัฐบาลนั้นจะเห็น
 ได้ว่า ถ้าเมื่อไม่ได้ลงลายมือกำกับทุกหน้ากระดาษ กฎหมายก็ไม่ได้
 มีบัญญัติไว้เช่นนั้น ได้แต่ยอมให้นำสืบเท่านั้น เพราะฉะนั้นซึ่งน่าจะอยู่
 ในกฎหมายวิธีพิจารณา มากกว่า เป็นเรื่องแบบ แต่อย่างไรก็ดีการ
 นำสืบนั้นน่าจะกำหนดได้โดย เพราะเหตุว่าผู้ที่ต้องการจะโต้เถียง
 พันธกรรม ว่าถึงทางพิจารณาพิพากษา เพียงแต่กล่าวคำเดียวว่า
 ข้าพเจ้าปฏิเสธ นั้นจะต้องนำสืบ และพันธกรรมฉบับนั้นผู้รับประโยชน์
 นั้นก็จะต้องนำสืบ ซึ่งที่ท่านกล่าวไปถึงว่าเราจะต้องเขียนกฎหมายใน
 เชิงที่ว่าจะต้องกันการฉ้อโกงการทุจริตอะไรต่าง ๆ นั้น กรรมาธิการเห็น
 ว่ากฎหมายอาญาของเราที่มีมากมายอยู่แล้ว แม้กระนั้นก็ยังต้องกัน
 การทุจริตไม่ได้จริงๆ เหตุใดเราจะมาเขียนกฎหมายแพ่ง มาตรา
 ๖ เพื่อต้องกันการทุจริตได้ ถึงแม้ว่าเราจะให้เขียนลงลายชื่อกำกับ
 ไว้ ก็คงจะมีผู้ปลอมได้เหมือนกัน นอกจากนั้นการทำพันธกรรมตาม
 แบบอื่น ๆ ล้มเหลวว่าการเขียนหน้าเดียวอาจเขียนเพียงแผ่นเดียว
 ปลอมขึ้นว่าขายกทรัพย์สมบัติทั้งหมด ของผู้ตายให้แก่ผู้ ที่ปลอมก็ทำได้
 ง่าย ๆ เหมือนกัน เพราะฉะนั้นจึงไม่มีความจำเป็นอย่างไรที่จะคงไว้

ตามแบบของรัฐบาลเคมั้น และอีกประการหนึ่งกล่าวเฉพาะหน้าท
 หน้าที่ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า เพียงแต่ปฏิเสธพันธกรรมเท่านั้นที่
 อยู่แล้ว ถึงแม้จะไม่ได้อธิบายกฎหมายไว้อย่างนี้

ทำการแทนประธานสภา กล่าวคือ พอใจหรือยัง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัด ชุมพรราชธานี
 กล่าวว่า ปัญหาในเรื่องหน้าที่หน้าตบในเรื่องวรรค ๒ เป็นคนละเรื่องกับ
 ประเด็นที่ข้าพเจ้าได้กราบเรียนไว้ นั้น ที่ว่าผู้ใดรับประโยชน์
 หน้าที่หน้าตบนั้นจะต้องไปตกอยู่แก่ผู้ใดรับประโยชน์ ปัญหาที่ว่าเมื่อ
 เราคงไว้ ให้เป็นเช่นนั้น เมื่อหน้าที่หน้าตบตกไปอยู่แก่ผู้รับประโยชน์
 แล้วเช่นนั้นทำให้การตีนั้นเป็นประโยชน์แก่บุคคลอื่นต่างหาก ถ้า
 มีบุคคลอื่นในเรื่องข้อความในพันธกรรมนั้น หน้าที่หน้าตบจึงตกอยู่แก่
 ผู้รับประโยชน์ ถ้าเราบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ นี้ เมื่อเอกสารอันเป็น
 พันธกรรมนั้น ประกอบขึ้นด้วยกระดาษหลายแผ่น และบุคคลอื่น
 นอกจากผู้ทำพันธกรรมเป็นผู้เขียนทั้งหมด หรือบางส่วนให้ผู้ทำพันธ
 กรรม ลงลายมือชื่อกำกับ กระดาษนั้น ทุกแผ่น ถูกต้องแล้วเช่นนั้น
 ปัญหาหน้าที่หน้าตบนั้นก็ไม่คงพุด แต่ถากรณีหนึ่งหาเป็นไปตาม
 มาตรา ๑๐ นี้ไม่ ถาหน้าตบฉบับจะให้ผิดได้ผิดแต่ต่างกันอย่างนี้ เช่น
 นแหละเป็นกรณีที่มีผู้ของใจในเรื่องที่เราคิดว่าจะปลอมได้ การปลอม
 นั้นก็เป็นเทคนิคของเขา แต่ถาการที่เราจะพิสูจน์ลายมือจริงในแผ่น
 หนึ่งก็ลงลายมือปลอมในอีกแผ่นหนึ่งนั้นย่อมทำได้ ในทางวิชาการ

ของตำรวจสันติบาล แต่ส่วนที่เราจะปลดอมตงฉบับนั้นเป็นกรณีพิเศษ
เหตุคือด้วยที่เราจะมาเถียงในสภาฯ นี้ และอาจเป็นการยุ่งยากในเรื่อง
เช่นการยืมเงินหมื่นแสนบาทอะไรเหล่านี้ก็ได้ และการปลดอมตง
ฉบับจะเป็นที่เสียหายแก่พินัยกรรม มีเช่นนั้นก็อาจกระทบกระเทือนถึง
นิติกรรมอย่างอื่นด้วย เพื่อที่จะให้หน้าหน้าฉบับนั้นเป็นภาระอันหนักแก่
ผู้ที่ได้รับประโยชน์ จึงควรคงไว้ตามร่างของรัฐบาล

หัดของวิธีปรึกษา กรรมการกิจการ กล่าวถึง ท่านผู้อภิปรายที่รับ
อยู่แล้วว่า แม้จะเขียนทั้งฉบับก็อาจเขียนเป็นอย่างอื่นได้ ก็คือหนังสือ
ที่เขียนได้หลายๆ เช่นนี้แล้ว ก็ถ้ามารจะฉบับใดเหมือนกัน และอย่างไร
ก็ตามข้อความที่อภิปรายมานี้ก็พอจะเข้าใจกันทั้งสองฝ่ายแล้ว เพราะ
ฉะนั้นจะเอาอย่างไรก็ได้แล้วแต่ ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

ขุนชำนาญภาษา รับรอง

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณ กล่าวถึง ในมาตรา
๒๐ มี.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวถึง มีผู้ขอให้ลงมติแล้ว จะ
กักค้ำหรือ

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณ กล่าวถึง ข้าพเจ้า
จะขอให้ลงมติ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวถึง กัดแล้ว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวถึง ขอคงไว้ทั้งมาตราที่เกี่ยวกับ ๒๐ วรรค

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ในมาตรา ๗๐ นี้ ท่านผู้ใด
เห็นว่าควรจะได้ความร่างเดิมของรัฐบาล ไปรคยกมอธัน

มีมติสมาชิกมอธัน ๘ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าควรจะได้
ไปรคยกมอธัน

มีมติสมาชิกมอธัน ๑๘ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติ
ให้ตัดออกทั้งมาตรา มาตรา ๗๑ ผ่านไป มาตรา ๗๑ ทวิ ผ่านไป
มาตรา ๗๒

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัด อุบลราชธานี
กล่าวว่า ในอนุมาตรา ๓, ๒ นั้น คำว่า “พนักงาน” ความปกติเรา
ไม่เคยจะใช้ ที่เราจะใช้เรามักจะใช้คำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่”
หรือ “เจ้าพนักงาน” ขอตกลงกับ กรรมการฯ ขอให้แก้เป็น
“เจ้าพนักงาน” ให้ตรงกับที่เราได้เคยใช้มา

ม.ร.ว. เต๋นีย์ ปราโมช กรรมการฯ กล่าวว่า คำว่า “พนักงาน”
นี้กรรมการฯ ได้เอามาจากประมวลแพ่งฯ เราดำเนินการตาม
ประมวลแพ่งฯ

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัด อุบลราชธานี
กล่าวว่า ในมาตรา ๗๒ วรรค ๒ ของร่างของรัฐบาลเดิมใช้ว่า “เจ้า-
พนักงาน” แล้วข้าพเจ้าเข้าใจว่าประมวลแพ่งฯ คงเป็น “พนักงาน

เจ้าหน้าที่ เป็นแม่ ไม้ม “เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่” กับ “เจ้าพนักงาน” แต่เมื่อกรรมาธิการไม่ยอมก็ผ่านไป ได้ แต่ขอตั้งข้อตั้งเถิดไว้เท่านั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ มาตรการ ๒๒ ผ่านไป มาตรการ ๒๓ คงคิดแต่คำว่า “ท่านว่า” เท่านั้น มาตรการ ๒๔

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่ ข้าพเจ้าอยากจะขอตกลงกับกรรมาธิการ คือว่าในบรรทัดที่ ๓ คำว่า “ในระหว่างสงคราม” ถ้าจะไปเติมไว้ต้นมาตรานี้ว่า “ในระหว่างสงครามบุคคลที่รับราชการทหารบกหรือทหารเรือ” เช่นนี้แล้ว ก็จะได้ความชัดคักว่ จะชัดของหรือไม่

หตงจวนศิริวิชา กรรมาธิการ กล่าวว่ ยอม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ สำหรับมาตรการ ๒๔ คำว่า “ในระหว่างสงคราม” กรรมาธิการขอแก้ไขขงขึ้นมาไว้ต้น เป็นคำต้นของมาตรการ ๒๔ อ่านได้ความว่ “ในระหว่างสงครามบุคคลที่รับราชการทหารบกหรือทหารเรือ” ผ่านไป มาตรการ ๒๕ ผ่านไป มาตรการ ๒๖ ผ่านไป มาตรการ ๒๗ ผ่านไป มาตรการ ๒๘ ผ่านไป มาตรการ ๒๙

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่ ในมาตรานี้ข้าพเจ้าอยากจะขอตกลงกับกรรมาธิการเหมือนกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ในมาตรานี้ เดียวมาตรการ ๒๙ มาตรการ ๓๐ ผ่านไป มาตรการ ๓๐

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่

กล่าวชื่อ กระทรวงมหาดไทย เทาที่ภาพเขาโคเรียนเมื่อสักครู่แล้ว ถ้า
จะเป็นว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเจ้าหน้าที่จะได้ดำเนินกว่า จะคิด
ของหรือไม่ ถ้าครของกรอไทมานไป

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช กรรมการ กล่าวต่อว่า ถ้าจะให้
รัฐมนตรีเจ้าหน้าทีกระทรวง ไม่ทราบแน่ชัดว่ากระทรวงไหนแน่ เพราะ
ฉะนั้นจึงกำหนดให้แน่ชัดว่าพินัยกรรมนั้นเกี่ยวกับพนักงานทุกกรมทหาร
ก็มี เพราะฉะนั้นเกี่ยวกับรัฐมนตรีแต่ละคน ๆ ไป กรรมการ
เห็นว่าควรจะได้ไว้มากกว่า

ทำกาารแทนประธานสภาฯ กล่าวต่อว่า ผ่านไป

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช กรรมการ กล่าวต่อว่า ตามที่กรรมา
ธิการได้ขอตั้งอนุมาตราบางมาตราไว้ คือโดยละเอียดอย่างย้งในมาตรา
๓๓๐ ทวิ เพื่อสำหรับพิจารณาสำหรับแบบพินัยกรรมนั้น ขอเพิ่มเติมให้
ครบถ้วนบริบูรณ์ คือมาตรา ๓๓๐ ทวิ เมื่อก่อนไม่ได้มีแบบฝ่ายเมือง
เอกตำรวจ และบุคคลอื่น ๆ ก็ได้พิจารณา รับหลักการในเรื่องแบบ
พินัยกรรมนั้นแล้ว จำเป็นจะต้องเติมขึ้น ดังนี้ พินัยกรรมหรือข้อกา
หนดพินัยกรรมนั้น ถ้าได้ทำขึ้นคดี ค่อมทบัญญัติแห่งมาตรา ๕๖, ๕๗,
๖๐, ๖๓, ๖๕ แทน ๖๐ ทวิคดีออก ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๕ หรือ ๖๘ แห่ง
บรรพณ ๖๕ คดีออก ท่านว่าเป็นโมฆะ อ่านได้ความว่าดังนี้ "พินัย
กรรมหรือข้อกาหนดพินัยกรรมนั้น ถ้าได้ทำขึ้นคดี ค่อมทบัญญัติแห่ง

มาตรา ๕๖, ๕๗, ๖๐, ๖๓, ๖๒, ๖๔, ๖๕ หรือ ๖๘ แห่งบรรพ
เป็นโมฆะ” อีกมาตราหนึ่งถ้าหาไม่ได้แก้ไขหลักการอะไรในเรื่อง
ใครจะเป็นพยานในพินัยกรรมหรือพยานอะไรบ้าง ไม่ได้แก้ไขก็ไม่
จำเป็น อีกมาตราหนึ่งคือมาตรา ๑๒๘ ซึ่งได้ถือเอาบุคคลประเภท
เดียวกัน คล้ายกับพยานพินัยกรรม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มาตรา ๑๑๐ ทวิ ที่กรรมา
ธิการขอแก้ไข ถ้าหากว่าที่ประชุมไม่รับข้อนี้ เป็นอันว่าแก้ไขความ
นั้น เพราะฉะนั้นการพิจารณาด่วนมาตรา ๑๒๘ นั้นกรรมาธิการขอ
ให้เป็นไปตามเดิม คือความหรือความที่แก้ไขอย่างเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง
แก้ไขอย่างใด

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ความ
พระราชบัญญัติที่เราจะเรียงมาตราใหม่ไม่ใช่หรือ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ถูกแล้ว พอแล้ว

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า แล้ว
มาตราที่ตั้งไว้เช่น ๖๐, ๘๐ จะเรียงใหม่ใช่หรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ต้องเรียงใหม่หมดก็เคย
เพราะเหตุว่าในบรรพ ๕ นี้จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง เพราะฉะนั้นจึง
คิดด้วยใหม่ กรรมาธิการได้ชี้แจงตั้งแต่ต้นแล้ว

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า
มาตรานักเช่นเดียวกัน เช่นตั้งว่า ๕๖, ๘๕ ก็เปลี่ยนแปลงเหมือนกัน
ใช่หรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ไร

หอดวงฉนวนศิริวิชา กรรมการสภาฯ กล่าวอ้าง ในมาตรา ๘ บรรพ ๕ หมวด ๒ ลักษณะ ๓ แห่งบรรพ ๕ ไม่มี เพราะฉะนั้นกรรมการขอ คัด คำว่า "หมวด ๒" หวังใจว่าสภาฯ คงไม่รังเกียจ แต่มีมาตรา ๘ อีกก็เช่นเดียวกัน ขอคัดออก แต่มีมาตรา ๘ อีกอันหนึ่ง มาตรา ๘ คำว่า "อนุมาตรา" ข้าพเจ้าขอให้เป็นอย่างเดิม ขอคัดคำว่า "อนุมาตรา" ออก นอกจากนั้นก็ไม่มีอะไร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง เมื่อไม่มีความเห็นอะไร แล้ว เป็นอันว่าการพิจารณาสำหรับในเรื่องการแก้ไข ร่างมาตราต่างๆ ก็เป็นอันว่ายังเป็นไปตามนี้ไม่ได้ เพราะเหตุว่าต้องแก้ไขเรื่อง กับบรรพ ๕ ถ้าเมื่อมาตราแก้ไขไม่ครบบรรพ ๖ จะต้องแก้มาตรา เรื่องใหม่ก็จะต้องดำเนินการตามนั้นให้ถูกต้องใหม่ เพราะฉะนั้นการ พิจารณาในวาระที่ ๒ สำหรับ ประมวลแห่ง ๖ บรรพ ๖ เป็นอันว่าผ่าน ไป ต่อขึ้นไปข้าพเจ้าก็จะขอให้ที่ประชุมพิจารณาพระราชบัญญัติ ให้ใช้บทบัญญัติบรรพ ๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธ ศักราช ๒๔๗๗ กับบทบัญญัติบรรพ ๖ แห่งประมวลแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ เป็นวาระที่ ๓ ถ้าจะประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมาย ได้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าในพระราชบัญญัติและในประมวลแห่ง ๖ บรรพ ๖ นี้ ควรจะประกาศบังคับใช้ เป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่าเป็นอันว่าพระราชบัญญัติ
ทั้งต้องออกประกาศใช้ เป็นกฎหมายได้

ก. เทียม ศรีพิบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าว
ด้วยท่านกรรมาธิการและกรรมาธิการอื่นรวมทั้งคณะได้คัดค้านตั้งแต่
เวลาอันมีค่าของท่านได้ช่วยทำกฎหมายบรรพชนให้เป็นผลสำเร็จเร็ว
เรียบร้อย สภาฯ นี้และข้าพเจ้าในนามของสมาชิกใครที่จะชักชวนท่าน
สมาชิกผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย ให้ช่วยกันแสดงความรักในนามของ
สภาฯ นี้ อนึ่งถ้าหากว่าท่านสมาชิกได้อภิปรายเป็นการที่กระทบกระ-
เทือนล่วงเกินท่านคณะกรรมาธิการและกรรมาธิการอื่นอย่างไร ก็ขอ
ท่านได้โปรดกรุณาให้อภัยด้วย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่าเป็นอันว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าสภาฯ นี้ควร
จะรอบใจแก่ท่านกรรมาธิการและกรรมาธิการอื่นตามที่เสนอ ถ้าหาก
ว่าเห็นพร้อมขอให้คมมือ

สมาชิกคมมือ

เลิกประชุมเวลา ๒๒.๒๕ นาฬิกา

หลวงพิพัฒน์พลกาย
กิมเส็ง สินธุเสก
สวัสดิ์ ขวะเวส

นายปพาฬ บุญ-หลง
ประเสริฐ บัณฑิตสุข
บุญช่วย สุขนธมัต

๓๘๓๓)

พระไพศาลเวชกรรม
ทองอินทร์ ภูวิพัฒน์
จิ่ง จริงจิตร
เลียง ไชยกาล
ตรวจแล้ว ๒๘/๖/๗๘

วิจิณ สัจจะเวท
นายศิริ อินทร
ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
ถิน จุฑารพ
เลียงฮ้อ ศรีสุชาติ
ผู้ตรวจงานการประชุม

พ.อ. ประจันปัจจนิก
รองประธานคนที่ ๒ (ตงนามแทน)

คหกรรมบดี
เดชาธิการต์ภาคผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร